

Smjernice

Smjernice 3/2018 o teritorijalnom području primjene Opće uredbe o zaštiti podataka (članak 3.)

Verzija 2.1

12. studenoga 2019.

Povijest verzije

Verzija 2.0	7. siječnja 2019.	Izmjene u pogledu formatiranja
Verzija 2.0	12. studenoga 2019.	Donošenje smjernica nakon javnog savjetovanja
Verzija 1.0	16. studenoga 2018.	Donošenje smjernica za javno savjetovanje

Sadržaj

Uvod	4
1 Primjena kriterija poslovnog nastana – članak 3. stavak 1.	5
2 Primjena kriterija ciljanih pojedinaca – članak 3. stavak 2.....	14
3 Obrada na mjestu na kojem se primjenjuje pravo države članice na temelju međunarodnog javnog prava	23
4 Predstavnik voditelja obrade ili izvršitelja obrade bez poslovnog nastana u Uniji	24

Europski odbor za zaštitu podataka,

uzimajući u obzir članak 70. stavak 1. točku (e) Uredbe (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ,

DONIO JE SLJEDEĆE SMJERNICE:

UVOD

Teritorijalno područje primjene Opće uredbe o zaštiti podataka¹ (dalje u tekstu GDPR ili „Uredba“) utvrđeno je člankom 3. Uredbe i pokazuje važan napredak u području prava EU-a o zaštiti podataka u odnosu na okvir definiran u Direktivi 95/46/EZ². Općom uredbom o zaštiti podataka djelomično se potvrđuju odluke zakonodavca Unije i Suda Europske unije (Sud EU-a) u kontekstu Direktive 95/46/EZ. Međutim, uvedeni su novi važni elementi. Ponajprije, glavni je cilj članka 4. Direktive bio definirati primjenjivo nacionalno pravo određene države članice, a člankom 3. Opće uredbe o zaštiti podataka određuje se teritorijalno područje primjene neposredno primjenjivog teksta. Nadalje, dok se u članku 4. Direktive upućivalo na „korištenje opremom“ na području Unije kao temelj za uključivanje voditelja obrade koji „nema[ju] poslovni nastan na području Zajednice“ pod područje primjene prava EU-a o zaštiti podataka, to se ne navodi u članku 3. Opće uredbe o zaštiti podataka.

U članku 3. Opće uredbe o zaštiti podataka odražava se namjera zakonodavca da se sveobuhvatno zaštite prava ispitanika u EU-u i u pogledu zahtjeva za zaštitu podataka uspostave jednaki uvjeti za društva aktivna na tržištima EU-a, u kontekstu protoka podataka na globalnoj razini.

U članku 3. Opće uredbe o zaštiti podataka definira se teritorijalno područje primjene Uredbe na temelju dvaju glavnih kriterija: kriterija „poslovnog nastana“ u skladu s člankom 3. stavkom 1. i kriterija „ciljanih pojedinaca“ u skladu s člankom 3. stavkom 2. Ako je ispunjen jedan od tih kriterija, na odgovarajuću obradu osobnih podataka koju obavlja predmetni voditelj obrade ili izvršitelj obrade primjenjivat će se odgovarajuće odredbe Opće uredbe o zaštiti podataka. Osim toga, u članku 3. stavku 3. potvrđuje se primjena Opće uredbe o zaštiti podataka na obradu podataka u slučajevima u kojima se pravo države članice primjenjuje na temelju međunarodnog javnog prava.

U vidu postizanja jedinstvenog tumačenja tijelâ za zaštitu podataka u EU-u ovim se smjernicama nastoji zajamčiti dosljedna primjena Opće uredbe o zaštiti podataka kada se ocjenjuje je li obrada koju obavlja voditelj obrade ili izvršitelj obrade obuhvaćena područjem primjene novog pravnog okvira EU-a. U ovim smjernicama Europski odbor za zaštitu podataka (EDPB) utvrđuje i pojašnjava kriterije za utvrđivanje teritorijalnog područja primjene Opće uredbe o zaštiti podataka. Takvo jedinstveno tumačenje ključno je i za voditelje obrade i izvršitelje obrade, u EU-u i izvan EU-a, kako bi mogli ocijeniti trebaju li u okviru određene aktivnosti obrade postupati u skladu s Općom uredbom o zaštiti podataka.

---

¹ Uredba (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (Opća uredba o zaštiti podataka).

² Direktiva 95/46/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 24. listopada 1995. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom protoku takvih podataka.

Budući da su voditelji obrade i izvršitelji obrade koji nemaju poslovni nastan u EU-u, ali sudjeluju u aktivnostima obrade na koje se primjenjuje članak 3. stavak 2. dužni imenovati predstavnika u Uniji, u ovim se smjernicama pojašnjava i postupak imenovanja tog predstavnika u skladu s člankom 27. te njegove odgovornosti i obveze.

Kao opće načelo, EDPB navodi da se u slučajevima u kojima je obrada osobnih podataka obuhvaćena teritorijalnim područjem primjene Opće uredbe o zaštiti podataka na takvu obradu primjenjuju se sve odredbe Uredbe. U ovim će se smjernicama navesti različite situacije koje mogu nastati, ovisno o vrsti aktivnosti obrade, subjektu koji provodi te aktivnosti obrade ili lokaciji takvog subjekta te će se detaljno iznijeti odredbe koje se primjenjuju na svaku situaciju. Stoga je ključno da voditelji obrade i izvršitelji obrade, posebno oni koji nude robu i usluge na međunarodnoj razini, temeljito i konkretno ocijene svoje aktivnosti obrade kako bi utvrdili je li povezana obrada osobnih podataka obuhvaćena područjem primjene Opće uredbe o zaštiti podataka.

EDPB ističe da se primjenom članka 3. nastoji utvrditi je li određena aktivnost obrade, a ne osoba (pravna ili fizička), obuhvaćena područjem primjene Opće uredbe o zaštiti podataka. Stoga, ovisno o aktivnosti obrade, određena obrada osobnih podataka koju obavlja voditelj obrade ili izvršitelj obrade može biti obuhvaćena područjem primjene Uredbe, dok to ne mora biti i druga obrada osobnih podataka koju obavlja isti voditelj ili izvršitelj obrade.

Ove su smjernice, koje je EDPB prvotno donio 16. studenoga, podnesene na javno savjetovanje od 23. studenoga 2018. do 18. siječnja 2019. te su ažurirane s obzirom na primljene doprinose i povratne informacije.

1 PRIMJENA KRITERIJA POSLOVNOG NASTANA – ČLANAK 3. STAVAK 1.

Člankom 3. stavkom 1. Opće uredbe o zaštiti podataka predviđa se da se „*Uredba odnosi na obradu osobnih podataka u okviru aktivnosti poslovnog nastana voditelja obrade ili izvršitelja obrade u Uniji, neovisno o tome obavlja li se obrada u Uniji ili ne*”.

U članku 3. stavku 1. Uredbe o zaštiti podataka upućuje se na poslovni nastan voditelja obrade, ali i na poslovni nastan izvršitelja obrade. Stoga se na obradu osobnih podataka koju obavlja izvršitelj obrade također može primjenjivati pravo Unije na temelju toga što izvršitelj obrade ima poslovni nastan na području EU-a.

Svrha je članka 3. stavka 1. da se Opća uredba o zaštiti podataka primjenjuje na obradu koju voditelj obrade ili izvršitelj obrade obavlja u okviru aktivnosti poslovnog nastana tog voditelja ili izvršitelja obrade u Uniji, neovisno o stvarnom mjestu obrade. EDPB stoga preporučuje primjenu trostrukog pristupa pri utvrđivanju toga je li obrada osobnih podataka obuhvaćena područjem primjene Opće uredbe o zaštiti podataka u skladu s člankom 3. stavkom 1.

U sljedećim se odjeljcima pojašnjava primjena kriterija poslovnog nastana, najprije tako što se razmatra definicija pojma „poslovni nastan” u EU-u u smislu prava EU-a o zaštiti podataka, zatim tako što se ispituje što podrazumijeva pojam „obrada u okviru aktivnosti poslovnog nastana u Uniji” i konačno tako što se potvrđuje da će se Opća uredba o zaštiti podataka primjenjivati neovisno o tome obavlja li se obrada u okviru aktivnosti tog poslovnog nastana u Uniji ili ne.

a) „Poslovni nastan u Uniji“

Prije razmatranja značenja pojma „poslovni nastan u Uniji“, prvo je potrebno utvrditi tko je voditelj obrade ili izvršitelj obrade za određenu aktivnost obrade. U skladu s definicijom iz članka 4. stavka 7. Opće uredbe o zaštiti podataka voditelj obrade znači „fizička ili pravna osoba, tijelo javne vlasti, agencija ili drugo tijelo koje samo ili zajedno s drugima određuje svrhe i sredstva obrade osobnih podataka“. Izvršitelj obrade, u skladu s člankom 4. stavkom 8. Opće uredbe o zaštiti podataka, jest „fizička ili pravna osoba, tijelo javne vlasti, agencija ili drugo tijelo koje obrađuje osobne podatke u ime voditelja obrade“. Kao što proizlazi iz relevantne sudske prakse Suda EU-a i mišljenja prijašnje Radne skupine iz članka 29.³, utvrđivanje toga je li subjekt voditelj obrade ili izvršitelj obrade u smislu prava EU-a o zaštiti podataka ključni je element u ocjenjivanju primjenjuje li se Opća uredba o zaštiti podataka na predmetnu obradu osobnih podataka.

Dok je pojam „glavni poslovni nastan“ definiran u članku 4. stavku 16., Općom uredbom o zaštiti podataka ne predviđa se definicija pojma „poslovni nastan“ u smislu članka 3.⁴. Međutim, u uvodnoj izjavi 22.⁵ pojašnjava se: *„Poslovni nastan podrazumijeva djelatvorno i stvarno obavljanje djelatnosti putem stabilnih aranžmana. Pravni oblik takvih aranžmana, bilo kroz podružnicu ili društvo kćer s pravnom osobnošću, nije odlučujući čimbenik u tom pogledu.“*

Taj je tekst jednak tekstu uvodne izjave 19. Direktive 95/46/EZ, na koju se upućuje u nekoliko presuda Suda Europske unije u kojima se proširuje tumačenje pojma „poslovni nastan“ i odstupa od formalističkog pristupa prema kojem bi poduzeće imalo poslovni nastan samo u onom mjestu u kojem je registrirano⁶. Naime, Sud EU-a presudio je da pojam „poslovni nastan“ obuhvaća svaku, čak i najmanju, efektivnu i stvarnu djelatnost koja se obavlja putem stabilnih aranžmana⁷. Kako bi se utvrdilo ima li subjekt sa sjedištem izvan Unije poslovni nastan u određenoj državi članici, treba razmotriti stupanj stabilnosti aranžmana, kao i efektivnost obavljanja djelatnosti u toj državi članici, uzimajući u obzir posebnu prirodu predmetnih gospodarskih djelatnosti i pružanja usluga. To se posebno odnosi na poduzeća koja se bave pružanjem usluga isključivo putem interneta⁸.

Prag za „stabilni aranžman“⁹ zapravo može biti vrlo nizak ako je u središtu djelatnosti voditelja obrade pružanje usluga na internetu. Stoga u određenim okolnostima prisutnost jednog zaposlenika ili predstavnika subjekta iz treće zemlje u Uniji može biti dovoljna da se smatra da je riječ o stabilnom aranžmanu (odnosno o „poslovnom nastanu“ u smislu članka 3. stavka 1.) ako taj zaposlenik ili predstavnik djeluje s dovoljnim stupnjem stabilnosti. Nasuprot tomu, ako zaposlenik ima sjedište u EU-

---

³ G 29 WP169 – Opinion 1/2010 on the concepts of "controller" and "processor" (Mišljenje 1/2010 o pojmovima „voditelj obrade“ i „izvršitelj obrade“), koje je doneseno 16. veljače 2010. i za koje EDPB provodi reviziju.

⁴ Definicija pojma „glavni poslovni nastan“ uglavnom je važna za utvrđivanje nadležnosti predmetnih nadzornih tijela u skladu s člankom 56. Opće uredbe o zaštiti podataka. Vidjeti Smjernice Radne skupine iz članka 29. za identifikaciju vodećeg nadzornog tijela voditelja obrade ili izvršitelja obrade (16/EN WP 244 rev.01), koje je potvrdio EDPB.

⁵ Uvodna izjava 22. Opće uredbe o zaštiti podataka: *„Svaka obrada osobnih podataka u Uniji s obzirom na djelatnosti poslovnog nastana voditelja obrade ili izvršitelja obrade trebala bi se obavljati u skladu s ovom Uredbom, neovisno o tome obavlja li se sama obrada u Uniji. Poslovni nastan podrazumijeva djelatvorno i stvarno obavljanje djelatnosti putem stabilnih aranžmana. Pravni oblik takvih aranžmana, bilo kroz podružnicu ili društvo kćer s pravnom osobnošću, nije odlučujući čimbenik u tom pogledu.“*

⁶ Vidjeti posebno presude *Google Spain SL i Google Inc./AEPD i Mario Costeja González (C-131/12)*, *Weltimmo/NAIH (C-230/14)*, *Verein für Konsumenteninformation/Amazon EU (C-191/15)* i *Wirtschaftsakademie Schleswig-Holstein (C-210/16)*.

⁷ Weltimmo, t. 31.

⁸ Weltimmo, t. 29.

⁹ Weltimmo, t. 31.

u, ali se obrada ne provodi u okviru aktivnosti zaposlenika sa sjedištem u EU-u koje se obavljaju u Uniji (odnosno obrada se odnosi na aktivnosti voditelja obrade koje se obavljaju izvan EU-a), zbog same prisutnosti zaposlenika u EU-u neće se smatrati da je obrada obuhvaćena područjem primjene Opće uredbe o zaštiti podataka. Drugim riječima, prisutnost zaposlenika u EU-u sama po sebi ne može dovesti do primjene Opće uredbe o zaštiti podataka jer se predmetna obrada, da bi bila obuhvaćena područjem primjene Opće uredbe o zaštiti podataka, također mora obavljati u okviru aktivnosti zaposlenika sa sjedištem u EU-u.

Okolnost da subjekt iz treće zemlje koji je odgovoran za obradu podataka nema ni podružnicu ni društvo kćer u određenoj državi članici ne isključuje mogućnost da taj subjekt ondje ima poslovni nastan u smislu prava EU-a o zaštiti podataka. Pojam je poslovnog nastana širok, ali u određenim granicama. Ne može se zaključiti da subjekt iz treće zemlje ima poslovni nastan u Uniji samo zbog činjenice da su internetske stranice dotičnog poduzeća dostupne u Uniji¹⁰.

1. primjer: Društvo za proizvodnju automobila sa sjedištem u SAD-u ima podružnicu u stopostotnom vlasništvu u Bruxellesu, koja nadgleda sve njegove djelatnosti u Europi, uključujući marketinške i promidžbene aktivnosti.

Belgijska podružnica može se, s obzirom na prirodu gospodarske djelatnosti koju obavlja društvo za proizvodnju automobila, smatrati stabilnim aranžmanom u okviru kojeg se stvarno i djelotvorno obavljaju djelatnosti. Stoga bi se, u smislu Opće uredbe o zaštiti podataka, belgijska podružnica kao takva mogla smatrati poslovnim nastanom u Uniji.

Nakon što se zaključi da voditelj obrade ili izvršitelj obrade ima poslovni nastan u EU-u, trebala bi se provesti konkretna analiza kako bi se utvrdilo obavlja li se predmetna obrada u okviru aktivnosti tog poslovnog nastana, te zatim primjenjuje li se članak 3. stavak 1. Ako voditelj obrade ili izvršitelj obrade koji ima poslovni nastan izvan Unije obavlja „čak i najmanju, efektivnu i stvarnu djelatnost” putem „stabilnih aranžmana”, neovisno o njegovu pravnom obliku (npr. društvo kći, podružnica, ured itd.), na državnom području određene države članice, za tog se voditelja obrade ili izvršitelja obrade može smatrati da ima poslovni nastan u toj državi članici¹¹. Stoga je važno razmotriti obavlja li se obrada osobnih podataka „u okviru aktivnosti” takvog poslovnog nastana, kao što je istaknuto u uvodnoj izjavi 22.

b) Obrada osobnih podataka „u okviru aktivnosti” poslovnog nastana

U članku 3. stavku 1. potvrđuje se da se predmetna obrada ne mora nužno obavljati „u” samom odgovarajućem poslovnom nastanu u EU-u. Na voditelja obrade ili izvršitelja obrade primjenjivat će se obveze u skladu s Općom uredbom o zaštiti podataka kad god se obrada obavlja „u okviru aktivnosti” odgovarajućeg poslovnog nastana u Uniji. EDPB preporučuje da se postupak utvrđivanja, obavlja li se obrada u okviru poslovnog nastana voditelja obrade ili izvršitelja obrade u Uniji u smislu članka 3. stavka 1., provodi za svaki pojedinačni slučaj i na temelju konkretne analize. Svaka se situacija mora ocijeniti zasebno, uzimajući u obzir konkretne okolnosti slučaja.

EDPB smatra da se, u smislu članka 3. stavka 1., značenje izraza „*obrad[a] u okviru aktivnosti poslovnog nastana voditelja obrade ili izvršitelja obrade*” treba tumačiti s obzirom na relevantnu sudsku praksu.

¹⁰ Sud EU-a, Verein für Konsumenteninformation/Amazon EU Sarl, predmet C-191/15, 28. srpnja 2016., t. 76. (dalje u tekstu „Verein für Konsumenteninformation”).

¹¹ Vidjeti posebno točku 29. presude Weltimmo, u kojoj se naglašava fleksibilno razumijevanje pojma „poslovni nastan” i pojašnjava da „treba procijeniti kako stupanj stabilnosti aranžmana tako i efektivnost obavljanja djelatnosti u toj drugoj državi članici, uzimajući u obzir posebnu prirodu predmetnih gospodarskih djelatnosti i pružanja usluga”.

S jedne strane, kako bi se ispunio cilj učinkovite i potpune zaštite, značenje izraza „u okviru aktivnosti poslovnog nastana” ne može se restriktivno tumačiti¹². S druge strane, postojanje poslovnog nastana u smislu Opće uredbe o zaštiti podataka ne bi se trebalo tumačiti preširoko i zaključiti da svaka prisutnost subjekta iz treće zemlje u EU-u, čak i ako je u najmanjoj mjeri povezana s aktivnostima obrade podataka, može biti dovoljna da takva obrada bude obuhvaćena područjem primjene prava EU-a o zaštiti podataka. Naime, određena trgovačka djelatnost koju na području države članice obavlja subjekt iz treće zemlje može biti toliko udaljena od obrade osobnih podataka koju obavlja taj subjekt da samo postojanje trgovačke djelatnosti u EU-u ne bi bilo dovoljno da obrada podataka koju obavlja subjekt iz treće zemlje bude obuhvaćena područjem primjene prava EU-a o zaštiti podataka¹³.

Razmatranje sljedećih dvaju čimbenika može pomoći pri utvrđivanju toga obavlja li voditelj obrade ili izvršitelj obrade određenu obradu u okviru poslovnog nastana u Uniji:

Veza između voditelja obrade ili izvršitelja obrade podataka izvan Unije i njegova lokalnog poslovnog nastana u Uniji

Aktivnosti obrade podataka voditelja obrade ili izvršitelja obrade podataka s poslovnim nastanom izvan EU-a mogu biti neodvojivo povezane s aktivnostima lokalnog poslovnog nastana u određenoj državi članici, što može dovesti do primjene prava EU-a, čak i ako lokalni poslovni nastan zapravo nema nikakvu ulogu u samoj obradi podataka¹⁴. Ako analiza činjenica pojedinačnog predmeta pokaže da postoji neodvojiva veza između obrade osobnih podataka koju obavlja voditelj obrade ili izvršitelj obrade iz treće zemlje i aktivnosti poslovnog nastana u EU-u, na tu će se obradu koju obavlja subjekt iz treće zemlje primjenjivati pravo Unije, bez obzira na to ima li poslovni nastan u EU-u ulogu u toj obradi podataka¹⁵.

Ostvarivanje prihoda u Uniji

Činjenica da lokalni poslovni nastan ostvaruje prihode u EU-u, ako se takve aktivnosti mogu smatrati „neodvojivo povezanim” s obradom osobnih podataka koja se obavlja izvan EU-a i pojedincima u EU-u, može upućivati na obradu koju obavlja voditelj obrade ili izvršitelj obrade iz treće zemlje „u okviru aktivnosti poslovnog nastana u EU-u” i može biti dovoljna da se na takvu obradu primjenjuje pravo Unije¹⁶.

EDPB preporučuje da organizacije iz trećih zemalja ocijene svoje aktivnosti obrade, najprije tako da utvrde obrađuju li se osobni podatci, a zatim tako da odrede moguću vezu između aktivnosti za koju se podatci obrađuju i aktivnosti organizacije koje su u bilo kojem obliku prisutne u Uniji. Ako se takva veza pronađe, njezina će priroda biti ključna pri utvrđivanju toga primjenjuje li se na predmetnu obradu Opća uredba o zaštiti podataka te se mora ocijeniti, među ostalim, s obzirom na dva prethodno navedena elementa.

---

¹² Weltimmo, t. 25., i Google Spain, t. 53.

¹³ G29 WP 179 ažuriranje – Ažuriranje Mišljenja 8/2010 o primjenjivom pravu s obzirom na presudu Suda Europske unije u predmetu Google Spain, 16. prosinca 2015.

¹⁴ Sud EU-a, Google Spain, predmet C-131/12.

¹⁵ G29 WP 179 ažuriranje – Ažuriranje Mišljenja 8/2010 o primjenjivom pravu s obzirom na presudu Suda Europske unije u predmetu Google Spain, 16. prosinca 2015.

¹⁶ To može, na primjer, biti slučaj za bilo kojeg stranog operatera s prodajnim uredom ili nekim drugim oblikom prisutnosti u EU-u, čak i ako taj ured nema nikakvu ulogu u stvarnoj obradi podataka, posebno ako se obrada odvija u okviru prodajne aktivnosti u EU-u i ako su aktivnosti poslovnog nastana usmjerene na stanovnike država članica u kojima je poslovni nastan smješten (WP 179 ažuriranje).

2. primjer: Internetskim stranicama e-trgovine upravlja društvo sa sjedištem u Kini. Aktivnosti obrade osobnih podataka to društvo obavlja isključivo u Kini. To kinesko društvo osnovalo je europski ured u Berlinu u svrhu vođenja i provedbe kampanja za istraživanje poslovnih mogućnosti i marketinških kampanja usmjerenih na tržišta EU-a.

U tom slučaju može se smatrati da su aktivnosti europskog ureda u Berlinu neodvojivo povezane s obradom osobnih podataka na kineskim internetskim stranicama e-trgovine s obzirom na to da je cilj kampanja za istraživanje poslovnih mogućnosti i marketinških kampanja usmjerenih na tržišta EU-a ponajprije ostvariti dobit od usluge koja se nudi na internetskim stranicama e-trgovine. Obrada osobnih podataka koju kinesko društvo obavlja u vezi s prodajom u EU-u doista je neodvojivo povezana s aktivnostima europskog ureda u Berlinu koje se odnose na kampanje za istraživanje poslovnih mogućnosti i marketinške kampanje usmjerene na tržišta EU-a. Stoga se može smatrati da se obrada osobnih podataka koju kinesko društvo obavlja u vezi s prodajom u EU-u odvija u okviru aktivnosti europskog ureda, kao poslovnog nastana u Uniji. Na tu će se aktivnost obrade kineskog društva stoga primjenjivati odredbe Opće uredbe o zaštiti podataka u skladu s člankom 3. stavkom 1.

3. primjer: Lanac hotela i odmarališta u Južnoj Africi na svojim internetskim stranicama nudi paket-aranžmane, a dostupne su na engleskom, njemačkom, francuskom i španjolskom jeziku. To društvo nema ured, predstavništvo ni stabilni aranžman u EU-u.

U tom slučaju, budući da lanac hotela i odmarališta nema nikakvo predstavništvo ili stabilni aranžman na području Unije, ne postoji subjekt povezan s tim voditeljem obrade podataka u Južnoj Africi koji bi se mogao smatrati poslovnim nastanom u EU-u u smislu Opće uredbe o zaštiti podataka. Stoga se na predmetnu obradu ne mogu primjenjivati odredbe Opće uredbe o zaštiti podataka u skladu s člankom 3. stavkom 1.

Međutim, nužno je konkretno analizirati može li se na obradu koju obavlja taj voditelj obrade podataka s poslovnim nastanom izvan EU-a Opća uredba o zaštiti podataka primjenjivati u skladu s člankom 3. stavkom 2.

c) Primjena Opće uredbe o zaštiti podataka na poslovni nastan voditelja obrade ili izvršitelja obrade u Uniji, neovisno o tome obavlja li se obrada u Uniji ili ne

U skladu s člankom 3. stavkom 1., obrada osobnih podataka u okviru aktivnosti poslovnog nastana voditelja obrade ili izvršitelja obrade u Uniji dovodi do primjene Opće uredbe o zaštiti podataka i povezanih obveza za predmetnog voditelja ili izvršitelja obrade podataka.

U Općoj uredbi o zaštiti podataka navodi se da se Uredba primjenjuje na obradu podataka u okviru aktivnosti poslovnog nastana u EU-u „*neovisno o tome obavlja li se obrada u Uniji ili ne*”. Do primjene Opće uredbe o zaštiti podataka na predmetne aktivnosti obrade dovode prisutnost voditelja obrade ili izvršitelja obrade podataka u EU-u u obliku poslovnog nastana i činjenica da se obrada obavlja u okviru aktivnosti poslovnog nastana. Mjesto obrade stoga nije važno pri utvrđivanju toga je li obrada koja se obavlja u okviru aktivnosti poslovnog nastana u EU-u obuhvaćena područjem primjene Opće uredbe o zaštiti podataka.

4. primjer: Francusko društvo izradilo je aplikaciju za dijeljenje vozila koja je namijenjena isključivo klijentima u Maroku, Alžiru i Tunisu. Usluga je dostupna samo u tim trima zemljama, no sve aktivnosti obrade osobnih podataka obavlja voditelj obrade podataka u Francuskoj.

Dok se osobni podatci prikupljaju u trećim zemljama, daljnja obrada osobnih podataka u tom slučaju obavlja se u okviru aktivnosti poslovnog nastana voditelja obrade podataka u Uniji. Stoga, iako se obrada odnosi na osobne podatke ispitanika koji se ne nalaze u Uniji, odredbe Opće uredbe o zaštiti podataka primjenjivat će se na obradu koju obavlja francusko društvo, u skladu s člankom 3. stavkom 1.

5. primjer: Farmaceutsko društvo sa sjedištem u Stockholmu sve aktivnosti obrade osobnih podataka koje su povezane s njegovim podacima o kliničkim ispitivanjima obavlja u svojoj podružnici u Singapuru.

U tom slučaju, iako se aktivnosti obrade odvijaju u Singapuru, ta se obrada obavlja u okviru aktivnosti farmaceutskog društva u Stockholmu, odnosno voditelja obrade podataka s poslovnim nastanom u Uniji. Stoga se na takvu obradu primjenjuju odredbe Opće uredbe o zaštiti podataka, u skladu s člankom 3. stavkom 1.

Pri utvrđivanju teritorijalnog područja primjene Opće uredbe o zaštiti podataka zemljopisna lokacija važna je u skladu s člankom 3. stavkom 1., kad je riječ o mjestu poslovnog nastana:

- samog voditelja obrade ili izvršitelja obrade (ima li poslovni nastan u Uniji ili izvan nje)
- svakog oblika poslovne prisutnosti voditelja obrade ili izvršitelja obrade iz treće zemlje (ima li poslovni nastan u Uniji).

Međutim, zemljopisna lokacija u smislu članka 3. stavka 1. nije važna kad je riječ o mjestu na kojem se obavlja obrada ili kad je riječ o lokaciji predmetnih ispitanika.

Tekstom članka 3. stavka 1. primjena Opće uredbe o zaštiti podataka ne ograničava se na obradu osobnih podataka pojedinaca koji se nalaze u Uniji. EDPB stoga smatra da je svaka obrada osobnih podataka u okviru aktivnosti poslovnog nastana voditelja obrade ili izvršitelja obrade u Uniji obuhvaćena područjem primjene Opće uredbe o zaštiti podataka, neovisno o lokaciji ili državljanstvu ispitanika čiji se osobni podatci obrađuju. Taj se pristup potvrđuje u uvodnoj izjavi 14. Opće uredbe o zaštiti podataka u kojoj se navodi sljedeće: „*Zaštita koja se pruža ovom Uredbom u vezi s obradom osobnih podataka trebala bi se odnositi na pojedince bez obzira na njihovu nacionalnost ili boravište.*”

d) Primjena kriterija poslovnog nastana na voditelja obrade i izvršitelja obrade

Kad je riječ o aktivnostima obrade obuhvaćenima područjem primjene članka 3. stavka 1., EDPB smatra da se te odredbe primjenjuju na voditelje obrade i izvršitelje obrade čije se aktivnosti obrade obavljaju u okviru aktivnosti njihovih poslovnih nastana u EU-u. Iako priznaje da se zahtjevi u pogledu uspostave veze između voditelja obrade i izvršitelja obrade¹⁷ ne razlikuju s obzirom na zemljopisnu lokaciju poslovnog nastana voditelja obrade ili izvršitelja obrade, EDPB smatra da se, kad je riječ o utvrđivanju različitih obveza na temelju primjenjivosti Opće uredbe o zaštiti podataka u skladu s člankom 3. stavkom 1., obrada koju obavlja svaki subjekt mora promatrati zasebno.

Općom uredbom o zaštiti podataka predviđaju se različite i posebne odredbe ili obveze koje se primjenjuju na voditelje obrade i izvršitelje obrade podataka te prema tome, ako se na voditelja obrade ili izvršitelja obrade podataka primjenjuje Opća uredba o zaštiti podataka u skladu s člankom 3. stavkom 1., povezane bi se obveze na njih primjenjivale pojedinačno i zasebno. U tom kontekstu EDPB posebno smatra da se izvršitelj obrade u EU-u ne bi trebao smatrati poslovnim nastanom voditelja

¹⁷ U skladu s člankom 28. EDPB podsjeća da se aktivnosti obrade koje izvršitelj obrade obavlja u ime voditelja obrade uređuju ugovorom ili drugim pravnim aktom u skladu s pravom Unije ili države članice, koji izvršitelja obrade obvezuje prema voditelju obrade, te da su se voditelji obrade dužni koristiti jedino izvršiteljima obrade koji u dovoljnoj mjeri jamče provedbu odgovarajućih mjera tako da obrada bude u skladu sa zahtjevima iz Opće uredbe o zaštiti podataka i da se njome osigurava zaštita prava ispitanika.

obrade podataka u smislu članka 3. stavka 1. samo na temelju svojeg statusa izvršitelja obrade u ime voditelja obrade.

Postojanje veze između voditelja obrade i izvršitelja obrade ne dovodi nužno do primjene Opće uredbe o zaštiti podataka i na voditelja i na izvršitelja ako jedan od tih subjekata nema poslovni nastan u Uniji.

Organizacija koja obrađuje osobne podatke u ime ili prema uputama druge organizacije (društvo klijent) djelovat će kao izvršitelj obrade za društvo klijent (voditelj obrade). Ako izvršitelj obrade ima poslovni nastan u Uniji, morat će postupati u skladu s obvezama koje su za izvršitelje obrade propisane Općom uredbom o zaštiti podataka („obveze izvršitelja obrade u skladu s Općom uredbom o zaštiti podataka”). Ako se voditelj obrade prema čijim uputama djeluje izvršitelj obrade isto tako nalazi u Uniji, taj voditelj obrade morat će postupati u skladu s obvezama koje su za voditelje obrade propisane Općom uredbom o zaštiti podataka („obveze voditelja obrade u skladu s Općom uredbom o zaštiti podataka”). Aktivnost obrade koja je, kad je obavlja voditelj obrade, obuhvaćena područjem primjene Opće uredbe o zaštiti podataka na temelju članka 3. stavka 1. neće biti isključena iz područja primjene Uredbe samo zbog toga što prema uputama voditelja obrade tu obradu u njegovo ime obavlja izvršitelj obrade koji nema poslovni nastan u Uniji.

Obrada koju obavlja voditelj obrade s poslovnim nastanom u EU-u prema čijim uputama djeluje izvršitelj obrade koji nema poslovni nastan u Uniji

Ako voditelj obrade na kojeg se primjenjuje Opća uredba o zaštiti podataka za određenu aktivnost obrade odluči angažirati izvršitelja obrade koji se nalazi izvan Unije, voditelj obrade i dalje mora ugovorom ili drugim pravnim aktom osigurati da izvršitelj obrade podatke obrađuje u skladu s Općom uredbom o zaštiti podataka. Člankom 28. stavkom 3. predviđa se da se obrada koju obavlja izvršitelj obrade uređuje ugovorom ili drugim pravnim aktom. Voditelj obrade stoga će se trebati pobrinuti da s izvršiteljem obrade sklopi ugovor koji će obuhvaćati sve zahtjeve utvrđene u članku 28. stavku 3. Osim toga, kako bi sigurno postupao u skladu sa svojim obvezama iz članka 28. stavka 1., odnosno da se koristi jedino izvršiteljima obrade koji u dovoljnoj mjeri jamče provedbu odgovarajućih mjera tako da obrada bude u skladu sa zahtjevima Uredbe i da se njome štite prava ispitanika, voditelj obrade možda će morati razmotriti to da ugovorom odredi obveze koje su Općom uredbom o zaštiti podataka propisane za izvršitelje obrade na koje se ona primjenjuje. To znači da bi voditelj obrade morao osigurati da izvršitelj obrade na kojeg se ne primjenjuje Opća uredba o zaštiti podataka postupa u skladu s obvezama iz članka 28. stavka 3., koje se uređuju ugovorom ili drugim pravnim aktom u skladu s pravom Unije ili države članice.

Na izvršitelje obrade izvan Unije stoga će se neizravno primjenjivati obveze koje im na temelju ugovornih rješenja iz članka 28. odrede voditelji obrade na koje se primjenjuje Opća uredba o zaštiti podataka. Nadalje, mogu se primjenjivati odredbe iz poglavlja V. Opće uredbe o zaštiti podataka.

6. primjer: Finski istraživački institut provodi istraživanje o narodu Sami. Institut pokreće projekt koji se odnosi samo na narod Sami u Rusiji. Za potrebe tog projekta institut se koristi izvršiteljem obrade sa sjedištem u Kanadi.

Finski voditelj obrade dužan je koristiti se jedino izvršiteljima obrade koji u dovoljnoj mjeri jamče provedbu odgovarajućih mjera tako da obrada bude u skladu sa zahtjevima Opće uredbe o zaštiti podataka i da se njome osigurava zaštita prava ispitanika. Finski voditelj obrade mora sklopiti sporazum o obradi podataka s kanadskim izvršiteljem obrade i u tom pravnom aktu utvrditi dužnosti izvršitelja obrade.

Obrada u okviru aktivnosti poslovnog nastana izvršitelja obrade u Uniji

Dok se u sudskoj praksi jasno tumači učinak obrade koja se obavlja u okviru aktivnosti poslovnog nastana voditelja obrade u EU-u, učinak obrade koja se obavlja u okviru aktivnosti poslovnog nastana izvršitelja obrade u EU-u manje je jasan.

EDPB naglašava da je pri utvrđivanju toga ima li svaka strana sama po sebi „poslovni nastan u Uniji” važno zasebno promatrati poslovni nastan voditelja obrade i izvršitelja obrade.

Prvo se postavlja pitanje ima li sam voditelj obrade poslovni nastan u Uniji i obavlja li se obrada u okviru aktivnosti tog poslovnog nastana. Ako je ustanovljeno da voditelj obrade ne obavlja obradu u okviru svojeg poslovnog nastana u Uniji, na tog voditelja obrade neće se primjenjivati obveze voditelja obrade u skladu s Općom uredbom o zaštiti podataka na temelju članka 3. stavka 1. (iako se na njega i dalje može primjenjivati članak 3. stavak 2.). Ako nema drugih relevantnih čimbenika, poslovni nastan izvršitelja obrade u EU-u neće se smatrati poslovnim nastanom u odnosu na voditelja obrade.

Zatim se postavlja posebno pitanje o tome obrađuje li izvršitelj obrade podatke u okviru svojeg poslovnog nastana u Uniji. Ako je tako, na izvršitelja obrade primjenjivat će se obveze izvršitelja obrade u skladu s Općom uredbom o zaštiti podataka, odnosno njezinim člankom 3. stavkom 1. Međutim, to ne podrazumijeva da će se na voditelja obrade iz treće zemlje primjenjivati obveze voditelja obrade u skladu s Općom uredbom o zaštiti podataka. Točnije, na voditelja obrade „iz treće zemlje” (kako je prethodno opisano) Opća uredba o zaštiti podataka neće se primjenjivati samo na temelju toga što se odlučio koristiti izvršiteljem obrade u Uniji.

Time što daje upute za obradu izvršitelju u Uniji, voditelj obrade na kojeg se ne primjenjuje Opća uredba o zaštiti podataka ne obavlja obradu „u okviru aktivnosti izvršitelja obrade u Uniji”. Obrada se obavlja u okviru vlastitih aktivnosti voditelja obrade, a izvršitelj obrade samo pruža uslugu vršenja obrade¹⁸ koja nije „neodvojivo povezana” s aktivnostima voditelja obrade. Kao što je prethodno navedeno, ako izvršitelj obrade podataka ima poslovni nastan u Uniji i obavlja obradu u ime voditelja obrade podataka koji ima poslovni nastan izvan Unije i na kojeg se ne primjenjuje Opća uredba o zaštiti podataka u skladu s člankom 3. stavkom 2., EDPB smatra da aktivnosti obrade tog voditelja obrade podataka ne bi bile obuhvaćene teritorijalnim područjem primjene Opće uredbe o zaštiti podataka samo na temelju toga što ih u njegovo ime obavlja izvršitelj obrade s poslovnim nastanom u Uniji. Međutim, iako voditelj obrade podataka nema poslovni nastan u Uniji i na njega se ne primjenjuju odredbe Opće uredbe o zaštiti podataka u skladu s člankom 3. stavkom 2., na izvršitelja obrade podataka, s obzirom na to da on ima poslovni nastan u Uniji, primjenjivat će se odgovarajuće odredbe Opće uredbe o zaštiti podataka u skladu s člankom 3. stavkom 1.

7. primjer: Meksičko maloprodajno društvo sklapa ugovor s izvršiteljem obrade koji ima poslovni nastan u Španjolskoj u svrhu obrade osobnih podataka klijenata meksičkog društva. Meksičko društvo usmjereno je isključivo na meksičko tržište i na njemu nudi svoje usluge, a podatci koje obrađuje odnose se isključivo na ispitanike izvan Unije.

U tom slučaju, pri ponudi robe i usluga ciljana skupina meksičkog maloprodajnog društva nisu osobe na području Unije, niti to društvo prati njihovo ponašanje. Stoga se na obradu koju obavlja taj voditelj obrade podataka s poslovnim nastanom izvan Unije ne primjenjuje Opća uredba o zaštiti podataka u skladu s člankom 3. stavkom 2.

Na tog voditelja obrade podataka ne primjenjuju se odredbe Opće uredbe o zaštiti podataka na temelju članka 3. stavka 1. jer nije riječ o obradi osobnih podataka u okviru aktivnosti poslovnog nastana u Uniji. Izvršitelj obrade podataka ima poslovni nastan u Španjolskoj te će stoga obrada koju obavlja biti

¹⁸ Nuđenje usluge vršenja obrade u ovom se kontekstu ne može smatrati ni nuđenjem usluge ispitanicima u Uniji.

obuhvaćena područjem primjene Opće uredbe o zaštiti podataka na temelju članka 3. stavka 1. Pri svakoj obradi koju obavlja u okviru svojih aktivnosti izvršitelj obrade morat će postupati u skladu s obvezama izvršitelja obrade propisanim Uredbom.

Kad je riječ o izvršitelju obrade podataka s poslovnim nastanom u Uniji koji obavlja obradu u ime voditelja obrade podataka koji za potrebe obavljanja aktivnosti obrade nema poslovni nastan u Uniji i nije obuhvaćen teritorijalnim područjem primjene Opće uredbe o zaštiti podataka u skladu s člankom 3. stavkom 2., na izvršitelja obrade primjenjivat će se sljedeće odgovarajuće odredbe Opće uredbe o zaštiti podataka koje su izravno primjenjive na izvršitelje obrade podataka:

- Obveze koje su za izvršitelje obrade propisane člankom 28. stavcima 2., 3., 4., 5. i 6., a odnose se na dužnost sklapanja ugovora o obradi podataka, osim obveza povezanih s pružanjem pomoći voditelju obrade podataka u usklađivanju s vlastitim obvezama (obvezama voditelja obrade) iz Opće uredbe o zaštiti podataka.
- Izvršitelj obrade i bilo koja druga osoba koja djeluje pod vodstvom voditelja obrade ili izvršitelja obrade te ima pristup osobnim podacima ne smiju obrađivati te podatke ako to ne zatraži voditelj obrade, osim ako to ne nalaže pravo Unije ili države članice, u skladu s člankom 29. i člankom 32. stavkom 4.
- Ako je primjenjivo, izvršitelj obrade vodi evidenciju svih kategorija obrade koje se obavljaju za voditelja obrade, u skladu s člankom 30. stavkom 2.
- Ako je primjenjivo, izvršitelj obrade na zahtjev surađuje s nadzornim tijelom u ispunjavanju njegovih zadaća, u skladu s člankom 31.
- Izvršitelj obrade provodi tehničke i organizacijske mjere kako bi osigurao odgovarajuću razinu sigurnosti s obzirom na rizik, u skladu s člankom 32.
- Nakon saznanja o povredi osobnih podataka izvršitelj obrade bez nepotrebnog odgađanja izvješćuje voditelja obrade, u skladu s člankom 33.
- Ako je primjenjivo, izvršitelj obrade imenuje službenika za zaštitu podataka u skladu s člancima 37. i 38.
- Odredbe o prijenosima osobnih podataka trećim zemljama ili međunarodnim organizacijama u skladu s poglavljem V.

Osim toga, budući da se takva obrada obavlja u okviru aktivnosti poslovnog nastana izvršitelja obrade u Uniji, EDPB podsjeća da će se izvršitelj obrade morati pobrinuti da vrši zakonitu obradu i s obzirom na druge obveze u skladu s pravom EU-a ili nacionalnim pravom. U članku 28. stavku 3. navodi se i da „izvršitelj obrade odmah obavješćuje voditelja obrade ako prema njegovu mišljenju određena uputa krši ovu Uredbu ili druge odredbe Unije ili države članice o zaštiti podataka”.

U skladu sa stajalištima koja je prethodno zauzela Radna skupina iz članka 29., EDPB smatra da se područje Unije ne može upotrebljavati kao „sigurno područje za podatke”, na primjer kada aktivnosti obrade obuhvaćaju etički neprihvatljiva pitanja¹⁹, te da će svaki izvršitelj obrade podataka s poslovnim nastanom u Uniji, neovisno o lokaciji voditelja obrade podataka, u svakom slučaju morati poštovati određene pravne obveze povrh onih iz prava EU-a o zaštiti podataka, posebno europska i nacionalna pravila o javnom poretku. Pritom se u obzir uzima i činjenica da se primjenom prava EU-a na odredbe koje proizlaze iz Opće uredbe o zaštiti podataka i povezanih nacionalnih zakona primjenjuje Povelja Europske unije o temeljnim pravima²⁰. Međutim, time se voditeljima obrade izvan Unije ne propisuju

¹⁹ G29 WP169 – Opinion 1/2010 on the concepts of "controller" and "processor" (Mišljenje 1/2010 o pojmovima „voditelj obrade” i „izvršitelj obrade”), koje je doneseno 16. veljače 2010. i za koje EDPB trenutačno provodi reviziju.

²⁰ Povelja Europske unije o temeljnim pravima, 2012/C 326/02.

dodatne obveze u pogledu obrade koja nije obuhvaćena teritorijalnim područjem primjene Opće uredbe o zaštiti podataka.

2 PRIMJENA KRITERIJA CILJANIH POJEDINACA – ČLANAK 3. STAVAK 2.

Nepostojanje poslovnog nastana u Uniji ne znači nužno da su aktivnosti obrade koje obavlja voditelj obrade ili izvršitelj obrade podataka s poslovnim nastanom u trećoj zemlji isključene iz područja primjene Opće uredbe o zaštiti podataka, s obzirom na to da se u članku 3. stavku 2. utvrđuju okolnosti u kojima se Opća uredba o zaštiti podataka primjenjuje na voditelja obrade ili izvršitelja obrade koji nema poslovni nastan u Uniji, ovisno o njegovim aktivnostima obrade.

U tom kontekstu EDPB potvrđuje da zbog nepostojanja poslovnog nastana u Uniji voditelj obrade ili izvršitelj obrade ne može iskoristiti jedinstveni mehanizam predviđen člankom 56. Opće uredbe o zaštiti podataka. Naime, mehanizam suradnje i konzistentnosti iz Opće uredbe o zaštiti podataka primjenjuje se isključivo na voditelje obrade i izvršitelje obrade s poslovnim nastanom ili nastanima na području Europske unije²¹.

U ovim se smjernicama nastoji objasniti teritorijalno područje primjene Opće uredbe o zaštiti podataka, no EDPB želi naglasiti da će voditelji obrade i izvršitelji obrade trebati uzeti u obzir i druge primjenjive tekstove, npr. zakonodavstvo EU-a i nacionalne zakone država članica u određenom sektoru. Naime, na temelju nekoliko odredbi Opće uredbe o zaštiti podataka države članice u određenim područjima ili u pogledu konkretnih slučajeva obrade mogu uvesti dodatne uvjete i definirati poseban okvir za zaštitu podataka na nacionalnoj razini. Voditelji obrade i izvršitelji obrade stoga moraju zajamčiti da su upoznati s tim dodatnim uvjetima i okvirima koji se mogu razlikovati u pojedinim državama članicama te postupati u skladu s njima. Takve se razlike među odredbama o zaštiti podataka koje se primjenjuju u svakoj državi članici posebno ističu kad je riječ o odredbama članka 8. (kojim se predviđa da dob od koje dijete daje valjanu privolu za obradu podataka u okviru usluga informacijskog društva može biti između 13 i 16 godina), članka 9. (koji se odnosi na obradu posebnih kategorija podataka), članka 23. (koji se odnosi na ograničenja) ili pak kad je riječ o odredbama iz poglavlja IX. Opće uredbe o zaštiti podataka (koje se odnose na slobodu izražavanja i informiranja; javni pristup službenim dokumentima; nacionalni identifikacijski broj; kontekst zaposlenja; obradu u svrhe arhiviranja u javnom interesu, u svrhe znanstvenog ili povijesnog istraživanja ili u statističke svrhe; crkve i vjerska udruženja).

Člankom 3. stavkom 2. Opće uredbe o zaštiti podataka predviđa se: „*Ova se Uredba primjenjuje na obradu osobnih podataka ispitanikâ u Uniji koju obavlja voditelj obrade ili izvršitelj obrade bez poslovnog nastana u Uniji, ako su aktivnosti obrade povezane s: (a) nuđenjem robe ili usluga takvim ispitanicima u Uniji, neovisno o tome treba li ispitanik izvršiti plaćanje; ili (b) praćenjem njihova ponašanja dokle god se njihovo ponašanje odvija unutar Unije.*”

Do primjene „kriterija ciljanih pojedinaca” na ispitanike koji se nalaze u Uniji, u skladu s člankom 3. stavkom 2., mogu dovesti aktivnosti obrade koje obavlja voditelj obrade ili izvršitelj obrade bez poslovnog nastana u Uniji i koje se odnose na dvije različite alternativne vrste aktivnosti, pod uvjetom da su te aktivnosti obrade povezane s ispitanicima u Uniji. Osim što se primjenjuje isključivo na obradu koju obavlja voditelj obrade ili izvršitelj obrade koji nema poslovni nastan u Uniji, kriterij ciljanih

---

²¹ G29 WP 244 rev.01, 13. prosinca 2016., Smjernice za identifikaciju vodećeg nadzornog tijela voditelja obrade ili izvršitelja obrade, koje je potvrdio EDPB.

pojedinaца uglavnom je usmjeren na pitanje s čime su „povezane” predmetne „aktivnosti obrade”, koje treba razmotriti za svaki pojedini slučaj.

EDPB naglašava da se na voditelja obrade ili izvršitelja obrade Opća uredba o zaštiti podataka može primjenjivati kad je riječ o nekim njegovim aktivnostima obrade, ali se neće primjenjivati kad je riječ o drugim aktivnostima obrade. Odlučujući je element teritorijalne primjene Opće uredbe o zaštiti podataka u skladu s člankom 3. stavkom 2. razmatranje predmetnih aktivnosti obrade.

Stoga pri ocjenjivanju uvjeta za primjenu kriterija ciljanih pojedinaca EDPB preporučuje dvostruki pristup, kako bi se najprije utvrdilo odnosi li se obrada na osobne podatke ispitanika u Uniji, a zatim je li obrada povezana s nuđenjem robe ili usluga ili s praćenjem ponašanja ispitanika u Uniji.

a) Ispitanici u Uniji

Tekst članka 3. stavka 2. odnosi se na „*osobn[e] podat[k]e ispitanikâ u Uniji*”. Primjena kriterija ciljanih pojedinaca stoga nije ograničena na državljanstvo, boravište ili drugu vrstu pravnog statusa ispitanika čiji se osobni podatci obrađuju. Takvo se tumačenje potvrđuje u uvodnoj izjavi 14. u kojoj se navodi sljedeće: „*Zaštita koja se pruža ovom Uredbom u vezi s obradom osobnih podataka trebala bi se odnositi na pojedince bez obzira na njihovu nacionalnost ili boravište.*”

U toj odredbi Opće uredbe o zaštiti podataka odražava se primarno pravo Unije kojim se također utvrđuje široko područje primjene zaštite osobnih podataka, koje nije ograničeno na građane EU-a, s obzirom na to da se člankom 8. Povelje o temeljnim pravima predviđa da pravo na zaštitu osobnih podataka nije ograničeno, već se odnosi na „svakoga”²².

Iako je lokacija ispitanika na području Unije odlučujući čimbenik za primjenu kriterija ciljanih pojedinaca u skladu s člankom 3. stavkom 2., EDPB smatra da se teritorijalno područje primjene Uredbe ne može ograničiti na temelju državljanstva ili pravnog statusa ispitanika koji se nalazi u Uniji.

Zahtjev u pogledu toga da se ispitanik nalazi u Uniji mora se ocijeniti u trenutku u kojem se odvija odgovarajuća aktivnost koja dovodi do njegove primjene, odnosno u trenutku ponude robe ili usluga ili u trenutku praćenja ponašanja, neovisno o tome koliko traje takva ponuda ili praćenje.

Međutim, kad je riječ o aktivnostima obrade povezanim s ponudom usluga, EDPB smatra da se ta odredba odnosi na aktivnosti čija su ciljana skupina s namjerom, a ne nehотиčno ili slučajno, pojedinci u EU-u. Stoga, ako se obrada odnosi na uslugu koja se nudi isključivo pojedincima izvan EU-a, ali se usluga ne ukine nakon što ti pojedinci uđu na područje EU-a, na povezanu obradu neće se primjenjivati Opća uredba o zaštiti podataka. U tom slučaju obrada se ne odnosi na namjerno ciljanje pojedinaca u EU-u, već se odnosi na ciljanje pojedinaca izvan EU-a koje će se nastaviti bez obzira na to ostanu li oni izvan Unije ili posjete Uniju.

8. primjer: Australsko društvo nudi uslugu vijesti i videosadržaja na mobilnim telefonima na temelju sklonosti i interesa korisnika. Korisnici mogu primiti dnevne ili tjedne novosti. Usluga se nudi isključivo korisnicima koji se nalaze u Australiji i koji pri pretplaćivanju moraju navesti australski telefonski broj. Australski pretplatnik na uslugu putuje na godišnji odmor u Njemačku i nastavlja upotrebljavati uslugu.

²² Povelja Europske unije o temeljnim pravima, članak 8. stavak 1.: „Svatko ima pravo na zaštitu osobnih podataka koji se na njega ili nju odnose.”

Iako će se australski pretplatnik koristiti uslugom dok se nalazi u EU-u, „ciljana skupina” pri ponudi usluge nisu pojedinci u Uniji, nego isključivo pojedinci u Australiji i stoga obrada osobnih podataka koju obavlja australsko društvo nije obuhvaćena područjem primjene Opće uredbe o zaštiti podataka.

9. primjer: Novoosnovano poduzeće u SAD-u bez poslovne prisutnosti ili poslovnog nastana u EU-u nudi aplikaciju s kartama gradova za turiste. U aplikaciji se obrađuju osobni podatci povezani s lokacijom korisnika te aplikacije (ispitanici) nakon što je počnu upotrebljavati u gradu koji posjećuju, kako bi im se prikazivali ciljani oglasi o mjestima koja mogu posjetiti, restoranima, kafićima i hotelima. Aplikacija je turistima dostupna u New Yorku, San Franciscu, Torontu, Parizu i Rimu.

Pri ponudi aplikacije s kartama gradova ciljana su skupina novoosnovanog poduzeća iz SAD-a pojedinci u Uniji (konkretno u Parizu i Rimu) jer se tim pojedincima usluge nude dok se nalaze u Uniji. Obrada osobnih podataka ispitanika koji se nalaze u EU-u povezana s ponudom te usluge obuhvaćena je područjem primjene Opće uredbe o zaštiti podataka u skladu s člankom 3. stavkom 2. točkom (a). Nadalje, budući da se obrađuju podatci o lokaciji ispitanika kako bi im se prikazivali ciljani oglasi ovisno o njihovoj lokaciji, aktivnosti obrade odnose se i na praćenje ponašanja pojedinaca u Uniji. Stoga je novoosnovano poduzeće iz SAD-a obuhvaćeno područjem primjene Opće uredbe o zaštiti podataka i u skladu s člankom 3. stavkom 2. točkom (b).

EDPB želi istaknuti i da činjenica da se obrađuju osobni podatci pojedinca u Uniji sama po sebi nije dovoljna da bi se Opća uredba o zaštiti podataka primjenjivala na aktivnosti obrade voditelja ili izvršitelja obrade koji nema poslovni nastan u Uniji. Uvijek mora biti prisutan i element „ciljanih” pojedinaca u EU-u nuđenjem robe ili usluga ili praćenjem njihova ponašanja (kako je detaljnije pojašnjeno u nastavku).

10. primjer: Državljanin SAD-a tijekom godišnjeg odmora putuje kroz Europu. Dok boravi u Europi, preuzima i upotrebljava aplikaciju za vijesti koju nudi društvo iz SAD-a. Ta je aplikacija usmjerena isključivo na tržište SAD-a, što je jasno iz uvjeta upotrebe aplikacije i navođenja američkog dolara kao jedine valute koja je dostupna za plaćanje. Na prikupljanje osobnih podataka turista iz SAD-a koje s pomoću te aplikacije obavlja društvo iz SAD-a ne primjenjuje se Opća uredba o zaštiti podataka.

Nadalje, treba napomenuti da obrada osobnih podataka građana ili rezidenata EU-a koja se obavlja u trećoj zemlji ne dovodi do primjene Opće uredbe o zaštiti podataka ako ta obrada nije povezana s konkretnom ponudom usluga usmjerenom na pojedince u EU-u ili s praćenjem njihova ponašanja u Uniji.

11. primjer: Banka u Tajvanu ima klijente koji borave u Tajvanu, ali imaju njemačko državljanstvo. Banka je aktivna samo u Tajvanu, njezine aktivnosti nisu usmjerene na tržište EU-a. Na obradu osobnih podataka njemačkih klijenata koju obavlja ta banka ne primjenjuje se Opća uredba o zaštiti podataka.

12. primjer: Kanadsko tijelo nadležno za imigraciju obrađuje osobne podatke građana EU-a pri njihovom ulasku na državno područje Kanade u svrhu razmatranja njihova zahtjeva za vizu. Na tu se obradu ne primjenjuje Opća uredba o zaštiti podataka.

b) Nuđenje robe ili usluga ispitanicima u Uniji neovisno o tome treba li ispitanik izvršiti plaćanje

Prva je aktivnost koja dovodi do primjene članka 3. stavka 2. „nuđenje robe i usluga”, a taj je koncept detaljnije razrađen u okviru prava EU-a i sudske prakse te bi se trebao uzeti u obzir pri primjeni kriterija ciljanih pojedinaca. Nuđenje usluga obuhvaća i usluge informacijskog društva, koje se u članku 1. stavku 1. točki (b) Direktive (EU) 2015/1535²³ definiraju kao „svaka usluga informacijskog društva, to jest svaka usluga koja se obično pruža uz naknadu, na daljinu, elektroničkim sredstvima te na osobni zahtjev primatelja usluga”.

U članku 3. stavku 2. točki (a) određeno je da se kriterij ciljanih pojedinaca, kad je riječ o nuđenju robe ili usluga, primjenjuje neovisno o tome treba li ispitanik izvršiti plaćanje. Prema tome, ocjena toga treba li se aktivnost voditelja obrade ili izvršitelja obrade koji nema poslovni nastan u Uniji smatrati nuđenjem robe ili usluge ne ovisi o tome je li u zamjenu za tu robu ili uslugu izvršeno plaćanje²⁴.

13. primjer: Društvo iz SAD-a, koje nema poslovni nastan u EU-u, za kadrovske potrebe obrađuje osobne podatke svojih zaposlenika koji su bili na privremenom poslovnom putovanju u Francuskoj, Belgiji i Nizozemskoj, konkretno kako bi izvršilo povrat troškova smještaja i plaćanje dnevnica koji se razlikuju ovisno o zemlji u kojoj su bili.

U toj situaciji, iako je aktivnost obrade konkretno povezana s osobama na području Unije (odnosno zaposlenicima koji se privremeno nalaze u Francuskoj, Belgiji i Nizozemskoj), ona se ne odnosi na ponudu usluge tim pojedincima, već je dio obrade koja je nužna kako bi poslodavac ispunio svoju ugovornu obvezu i dužnosti u pogledu osoba povezane sa zaposlenjem pojedinca. Aktivnost obrade ne odnosi se na nuđenje usluge i stoga se na nju ne primjenjuje odredba Opće uredbe o zaštiti podataka u skladu s člankom 3. stavkom 2. točkom (a).

Drugi ključni element koji treba ocijeniti pri utvrđivanju toga je li ispunjen kriterij ciljanih pojedinaca iz članka 3. stavka 2. točke (a) odnosi se na to je li nuđenje robe ili usluga usmjereno na osobu u Uniji ili, drugim riječima, je li iz postupanja voditelja obrade, koje određuje sredstvo i svrhe obrade, vidljiva njegova namjera da nudi robu ili usluge ispitaniku koji se nalazi u Uniji. Naime, u uvodnoj izjavi 23. Opće uredbe o zaštiti podataka pojašnjava se da, „[k]ako bi se utvrdilo nudi li takav voditelj obrade ili izvršitelj obrade robu ili usluge ispitanicima koji se nalaze u Uniji, trebalo bi utvrditi je li očito da voditelj obrade ili izvršitelj obrade namjerava ponuditi usluge ispitanicima koji se nalaze u jednoj ili više država članica Unije”.

U toj uvodnoj izjavi navodi se i da, „[i]ako su sama dostupnost internetskih stranica voditelja obrade, izvršitelja obrade ili posrednika u Uniji ili adrese elektroničke pošte i drugih kontaktnih podataka ili korištenje jezikom koji je općenito u uporabi u trećoj zemlji u kojoj voditelj obrade ima poslovni nastan nedovoljni za utvrđivanje takve namjere, čimbenici kao što je korištenje jezikom ili valutom koji su općenito u uporabi u jednoj ili više država članica s mogućnošću naručivanja robe i usluga na tom drugom jeziku, ili spominjanje kupaca ili korisnika koji se nalaze u Uniji, mogu jasno pokazati da voditelj obrade namjerava nuditi robu ili usluge ispitanicima u Uniji”.

²³ Direktiva (EU) 2015/1535 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. rujna 2015. o utvrđivanju postupka pružanja informacija u području tehničkih propisa i pravila o uslugama informacijskog društva.

²⁴ Vidjeti posebno presudu Suda EU-a, C-352/85, Bond van Adverteerders i dr./Država Nizozemska, 26. travnja 1988., t. 16. i presudu Suda EU-a, C-109/92, Wirth [1993.] Zb., str. I-6447., t. 15.

Elementi navedeni u uvodnoj izjavi 23. slijede sudsku praksu Suda EU-a koja se temelji na Uredbi br. 44/2001²⁵ o nadležnosti, priznavanju i izvršenju sudskih odluka u građanskim i trgovačkim stvarima, a posebno njezinu članku 15. stavku 1. točki (c). U predmetima *Pammer/Reederei Karl Schlüter GmbH & Co i Hotel Alpenhof/Heller* (spojeni predmeti C-585/08 i C-144/09) od Suda se tražilo da pojasni što znači „usmjeravati aktivnost” u smislu članka 15. stavka 1. točke (c) Uredbe br. 44/2001 (*Uredba Bruxelles I*). Sud EU-a zaključio je da, kako bi se utvrdilo može li se smatrati da trgovac svoju aktivnost „usmjerava” prema državi članici u kojoj potrošač ima domicil, u smislu članka 15. stavka 1. točke (c) Uredbe Bruxelles I, trgovac mora iskazati namjeru za uspostavljanje trgovačkih odnosa s takvim potrošačima. U tom kontekstu, Sud EU-a smatrao je da se na temelju dokaza može zaključiti da je trgovac namjeravao poslovati s potrošačima s domicilom u državi članici.

Iako se pojam „usmjeravanje aktivnosti” razlikuje od pojma „nuđenje robe ili usluga”, EDPB smatra da bi ta sudska praksa u predmetu *Pammer/Reederei Karl Schlüter GmbH & Co i Hotel Alpenhof/Heller* (spojeni predmeti C-585/08 i C-144/09)²⁶ mogla biti korisna pri razmatranju toga nudi li se roba ili usluge ispitaniku u Uniji. Kad se u obzir uzimaju konkretne okolnosti slučaja, mogli bi se među ostalim razmotriti sljedeći čimbenici, možda i u kombinaciji:

- u vezi s robom ili uslugom koja se nudi imenom se navodi EU ili najmanje jedna država članica
- voditelj obrade ili izvršitelj obrade podataka plaća naknadu operatoru tražilice za uslugu referenciranja na internetu kako bi potrošačima u Uniji olakšao pristup svojim stranicama ili pak voditelj obrade ili izvršitelj obrade pokreće marketinške i promidžbene kampanje čija su ciljna publika stanovnici određene zemlje EU-a
- međunarodna dimenzija predmetne aktivnosti, kao što su određene turističke aktivnosti
- navođenje adresa ili telefonskih brojeva namijenjenih kontaktiranju iz određene zemlje EU-a
- upotreba naziva vršne domene koji se ne odnosi na treću zemlju u kojoj voditelj obrade ili izvršitelj obrade ima poslovni nastan, na primjer „.de”, ili upotreba neutralnih naziva vršne domene kao što je „.eu”
- navođenje uputa za putovanje iz jedne ili više država članica EU-a do mjesta na kojem se pruža usluga
- navođenje međunarodne klijentele koju čine potrošači s domicilom u različitim državama članicama EU-a, konkretno prikazivanjem osvrta tih potrošača
- upotreba jezika ili valute koji nisu oni koji se uobičajeno upotrebljavaju u zemlji trgovca, posebno jezika ili valute jedne ili više država članica EU-a
- voditelj obrade podataka nudi uslugu dostave robe u države članice EU-a.

Kao što je već navedeno, neki od prethodno iznesenih elemenata, ako se razmatraju zasebno, možda neće biti jasni pokazatelji namjere voditelja obrade podataka da ponudi robu ili usluge ispitanicima u Uniji, međutim, svaki od njih trebao bi se uzeti u obzir u svakoj konkretnoj analizi kako bi se utvrdilo može li se skup čimbenika koji se odnose na trgovačku djelatnost voditelja obrade podataka smatrati ponudom robe ili usluga usmjerenom na ispitanike u Uniji.

Ipak, važno je podsjetiti na to da se u uvodnoj izjavi 23. potvrđuje da dostupnost internetskih stranica voditelja obrade, izvršitelja obrade ili posrednika u Uniji i navođenje adrese elektroničke pošte ili kućne adrese ili telefonskog broja bez pozivnog broja na njegovim internetskim stranicama sami po sebi nisu

---

²⁵ Uredba Vijeća (EZ) br. 44/2001 od 22. prosinca 2000. o nadležnosti, priznavanju i izvršenju sudskih odluka u građanskim i trgovačkim stvarima.

²⁶ Još je važnije da se, u skladu s člankom 6. Uredbe (EZ) br. 593/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. lipnja 2008. o pravu koje se primjenjuje na ugovorne obveze (Rim I), ako pravo nije odabrano, taj kriterij „usmjeravanja aktivnosti” prema zemlji u kojoj potrošač ima uobičajeno boravište uzima u obzir kako bi se pravo uobičajenog boravišta potrošača odredilo kao mjerodavno pravo za ugovor.

dostatni dokazi na temelju kojih se može zaključiti da voditelj obrade ili izvršitelj obrade ima namjeru nuditi robu ili usluge ispitaniku u Uniji. U tom kontekstu EDPB podsjeća da, kada se roba ili usluge nehoteično ili slučajno pružaju osobi na području Unije, povezana obrada osobnih podataka nije obuhvaćena teritorijalnim područjem primjene Opće uredbe o zaštiti podataka.

14. primjer: Na internetskim stranicama čije se sjedište nalazi u Turskoj i kojima se upravlja iz te zemlje nude se usluge izrade, uređivanja, tiskanja i dostave personaliziranih obiteljskih fotoalbuma. Internetske stranice dostupne su na engleskom, francuskom, nizozemskom i njemačkom jeziku, a plaćanja se mogu izvršiti u eurima. Na tim je internetskim stranicama navedeno da se fotoalbumi mogu isporučiti isključivo poštom u Francusku, zemlje Beneluksa i Njemačku.

U tom je slučaju jasno da izrada, uređivanje i tiskanje personaliziranih obiteljskih fotoalbuma čine uslugu u smislu prava Unije. Činjenica da su internetske stranice dostupne na četirima jezicima EU-a i da se fotoalbumi mogu isporučiti poštom u šest država članica EU-a pokazuje da se na turskim internetskim stranicama usluge s namjerom nude pojedincima u Uniji.

Stoga je jasno da se obrada koja se obavlja na turskim internetskim stranicama, koje imaju ulogu voditelja obrade podataka, odnosi na nuđenje usluge ispitanicima u Uniji zbog čega se na nju primjenjuju obveze i odredbe Opće uredbe o zaštiti podataka, u skladu s člankom 3. stavkom 2. točkom (a).

U skladu s člankom 27. voditelj obrade podataka morat će imenovati predstavnika u Uniji.

15. primjer: Privatno društvo sa sjedištem u Monaku obrađuje osobne podatke svojih zaposlenika za potrebe isplate plaća. Mnogi zaposlenici tog društva imaju boravište u Francuskoj i Italiji.

U tom slučaju, iako se obrada koju provodi društvo odnosi na ispitanike u Francuskoj i Italiji, ne obavlja se u okviru ponude robe ili usluga. Naime, upravljanje osobljem, uključujući isplatu plaća koju vrši društvo iz treće zemlje, ne može se smatrati nuđenjem usluge u smislu članka 3. stavka 2. točke (a). Predmetna obrada ne odnosi se na nuđenje robe ili usluga ispitanicima u Uniji (niti se odnosi na praćenje njihova ponašanja) i stoga se na nju ne primjenjuju odredbe Opće uredbe o zaštiti podataka u skladu s člankom 3.

Tom se ocjenom ne dovodi u pitanje mjerodavno pravo predmetne treće zemlje.

16. primjer: Švicarsko sveučilište u Zürichu pokreće postupak odabira kandidata za diplomski studij stavljanjem na raspolaganje internetske platforme na kojoj kandidati mogu učitati svoje životopise i motivacijska pisma, zajedno s podacima za kontakt. Postupak odabira otvoren je za sve studente koji imaju odgovarajuću razinu znanja njemačkog i engleskog jezika te prvostupničku diplomu. Sveučilište se ne oglašava posebno studentima sa drugih sveučilišta EU-a, a uplate prima isključivo u švicarskoj valuti.

Budući da se studenti iz Unije u okviru postupka prijave i odabira za diplomski studij ne izdvajaju i posebno ne navode, ne može se zaključiti da švicarsko sveučilište ima namjeru usmjeriti se na studente iz određenih država članica EU-a. Odgovarajuća razina znanja njemačkog i engleskog jezika opći je zahtjev koji se primjenjuje na sve kandidate neovisno o tome je li riječ o osobi s boravištem u Švicarskoj, osobi u Uniji ili studentu iz treće zemlje. Budući da ne postoje drugi čimbenici koji bi konkretno upućivali na to da su ciljane skupina studenti iz država članica EU-a, ne može se zaključiti da se predmetna obrada odnosi na ponudu usluge obrazovanja ispitanicima u Uniji i stoga se na takvu obradu ne primjenjuju odredbe Opće uredbe o zaštiti podataka.

Švicarsko sveučilište nudi i ljetne tečajeve iz područja međunarodnih odnosa, a tu ponudu konkretno oglašava na njemačkim i austrijskim sveučilištima kako bi što više povećalo broj polaznika tečajeva. U tom je slučaju vidljiva jasna namjera švicarskog sveučilišta da ponudi takvu uslugu ispitanicima koji se nalaze u Uniji te će se na povezane aktivnosti obrade primjenjivati Opća uredba o zaštiti podataka.

c) Praćenje ponašanja ispitanika

Druga vrsta aktivnosti koja dovodi do primjene članka 3. stavka 2. praćenje je ponašanja ispitanika ako se to ponašanje odvija unutar Unije.

U uvodnoj izjavi 24. pojašnjava se sljedeće: „*Na obradu osobnih podataka ispitanika koji se nalaze u Uniji, a koju obavlja voditelj obrade ili izvršitelj obrade bez poslovnog nastana u Uniji, također bi se trebala primjenjivati ova Uredba kada se odnosi na praćenje ponašanja takvih ispitanika ako se njihovo ponašanje odvija unutar Unije.*”

Da bi se Opća uredba o zaštiti podataka primjenjivala na temelju članka 3. stavka 2. točke (b) , praćeno ponašanje mora se ponajprije odnositi na ispitanika u Uniji i, kao kumulativni kriterij, ponašanje koje se prati mora se odvijati na području Unije.

Priroda aktivnosti obrade koja se može smatrati praćenjem ponašanja detaljnije je utvrđena u uvodnoj izjavi 24. u kojoj se navodi da, „*[k]ako bi se odredilo može li se aktivnost obrade smatrati praćenjem ponašanja ispitanika, trebalo bi utvrditi prati li se pojedince na internetu među ostalim mogućom naknadnom upotrebom tehnika obrade osobnih podataka koje se sastoje od izrade profila pojedinca, osobito radi donošenja odluka koje se odnose na njega ili radi analize ili predviđanja njegovih osobnih sklonosti, ponašanja i stavova*”. Iako se uvodna izjava 24. odnosi isključivo na praćenje ponašanja pri kojem se osoba prati na internetu, EDPB smatra da bi se pri utvrđivanju toga čini li određena aktivnost obrade praćenje ponašanja trebalo uzeti u obzir i praćenje preko drugih vrsta mreža ili tehnologija koje uključuju obradu osobnih podataka, na primjer preko nosivih i drugih pametnih uređaja.

Za razliku od članka 3. stavka 2. točke (a), ni člankom 3. stavkom 2. točkom (b) ni uvodnom izjavom 24. ne uvodi se izričito nužna razina „namjere ciljanja pojedinaca” koju ima voditelj obrade ili izvršitelj obrade podataka kako bi se utvrdilo bi li aktivnost praćenja dovela do primjene Opće uredbe o zaštiti podataka na aktivnosti obrade. Međutim, upotreba izraza „praćenje” upućuje na to da voditelj obrade ima na umu određenu svrhu prikupljanja i daljnje ponovne upotrebe relevantnih podataka o ponašanju pojedinca u EU-u. Prema mišljenju EDPB-a ne treba svaki oblik internetskog prikupljanja ili analize osobnih podataka pojedinca u EU-u nužno smatrati „praćenjem”. Bit će nužno razmotriti svrhu s kojom voditelj obrade obrađuje podatke i posebno svake daljnje analize ponašanja ili tehnike izrade profila na temelju tih podataka. EDPB uzima u obzir tekst uvodne izjave 24., u kojoj se navodi da je, kako bi se utvrdilo obuhvaća li obrada praćenje ponašanja ispitanika, ključni element koji treba razmotriti praćenje pojedinca na internetu, uključujući moguću daljnju primjenu tehnika izrade profila.

Stoga bi primjena članka 3. stavka 2. točke (b) u slučajevima u kojima voditelj obrade ili izvršitelj obrade podataka prati ponašanje ispitanika koji se nalaze u Uniji mogla obuhvaćati širok spektar aktivnosti praćenja, među kojima su osobito:

- oglašavanje na temelju ponašanja
- geolokacijske aktivnosti, posebno u marketinške svrhe
- internetsko praćenje s pomoću kolačića ili drugih tehnika praćenja kao što je digitalni otisak
- personalizirane internetske analitičke usluge u području prehrane i zdravlja
- televizija zatvorenog kruga (CCTV)

- ispitivanja tržišta i druge studije o ponašanju na temelju pojedinačnih profila
- praćenje zdravstvenog stanja pojedinca ili redovito izvješćivanje o tome.

17. primjer: Maloprodajno društvo za savjetovanje s poslovnim nastanom u SAD-u savjetuje o uređenju prodajnog prostora trgovačkog centra u Francuskoj, na temelju analize podataka o kretanju kupaca po centru koji su prikupljeni njihovim praćenjem putem bežične mreže.

Analiza kretanja kupaca po centru njihovim praćenjem putem bežične mreže odgovara praćenju ponašanja pojedinaca. U tom se slučaju ponašanje ispitanika odvija u Uniji jer se trgovački centar nalazi u Francuskoj. Stoga se, kad je riječ o obradi tih podataka u tu svrhu, na društvo za savjetovanje, koje ima ulogu voditelja obrade podataka, primjenjuje Opća uredba o zaštiti podataka u skladu s njezinim člankom 3. stavkom 2. točkom (b).

U skladu s člankom 27. voditelj obrade podataka morat će imenovati predstavnika u Uniji.

18. primjer: Dizajner aplikacija koji ima poslovni nastan u Kanadi, ali nema poslovni nastan u Uniji prati ponašanje ispitanika u Uniji i stoga se na njega primjenjuje Opća uredba o zaštiti podataka u skladu s člankom 3. stavkom 2. točkom (b). Za potrebe optimizacije i održavanja aplikacija dizajner se koristi izvršiteljem obrade s poslovnim nastanom u SAD-u.

Kad je riječ o takvoj obradi, dužnost je kanadskog voditelja obrade koristiti se isključivo odgovarajućim izvršiteljima obrade i pobrinuti se da se njegove obveze u skladu s Općom uredbom o zaštiti podataka odražavaju u ugovoru ili pravnom aktu kojim se uređuje odnos s njegovim izvršiteljem obrade u SAD-u, u skladu s člankom 28.

d) Izvršitelj obrade bez poslovnog nastana u Uniji

Aktivnosti obrade „povezane” s aktivnošću ciljanja pojedinaca koja dovodi do primjene članka 3. stavka 2. obuhvaćene su teritorijalnim područjem primjene Opće uredbе o zaštiti podataka. EDPB smatra da treba postojati veza između aktivnosti obrade i nuđenja robe ili usluge, no relevantna je i obrada koju obavlja voditelj obrade i ona koju obavlja izvršitelj obrade te obje treba uzeti u obzir.

Kad je riječ o izvršitelju obrade podataka koji nema poslovni nastan u Uniji, kako bi se utvrdilo može li se na obradu koju taj izvršitelj obavlja primjenjivati Opća uredba o zaštiti podataka u skladu s člankom 3. stavkom 2., nužno je razmotriti jesu li aktivnosti obrade koje obavlja izvršitelj obrade „povezane” s aktivnostima voditelja obrade kojima se ciljaju određeni pojedinci.

EDPB smatra da, ako su aktivnosti obrade voditelja obrade povezane s nuđenjem robe ili usluga ili praćenjem ponašanja pojedinaca u Uniji („ciljanje pojedinaca”), svaki izvršitelj obrade koji prima upute za obavljanje aktivnosti obrade u ime voditelja obrade bit će, kad je riječ o toj obradi, obuhvaćen područjem primjene Opće uredbе o zaštiti podataka na temelju članka 3. stavka 2.

Karakteristika aktivnosti obrade da se njome „ciljaju” određeni pojedinci povezana je s njezinim svrhama i sredstvima: odluku o ciljanju pojedinaca u Uniji može donijeti isključivo subjekt koji ima ulogu voditelja obrade. Takvo tumačenje ne isključuje mogućnost da izvršitelj obrade aktivno sudjeluje u aktivnostima obrade povezanim s ispunjavanjem kriterija ciljanih pojedinaca (odnosno da izvršitelj obrade nudi robu ili usluge ili provodi aktivnosti praćenja u ime i prema uputama voditelja obrade).

EDPB stoga smatra da bi se trebalo usredotočiti na vezu između aktivnosti obrade koje obavlja izvršitelj obrade i aktivnosti ciljanja pojedinaca koju provodi voditelj obrade podataka.

19. primjer: Brazilsko društvo prodaje prehrambene sastojke i lokalne recepte na internetu, pri čemu je ponuda te robe dostupna osobama u Uniji. To čini na način da te proizvode oglašava i nudi njihovu dostavu u Francusku, Španjolsku i Portugal. U tom kontekstu društvo daje upute izvršitelju obrade podataka koji također ima poslovni nastan u Brazilu da na temelju njihovih prethodnih narudžbi izradi posebne ponude za kupce u Francuskoj, Španjolskoj i Portugalu te obavi povezanu obradu podataka.

Aktivnosti obrade koje izvršitelj obrade obavlja prema uputama voditelja obrade podataka povezane su s nuđenjem robe ispitanicima u Uniji. Nadalje, tako što izrađuje navedene prilagođene ponude, izvršitelj obrade podataka izravno prati ispitanike u EU-u. Stoga se na obradu koju obavlja izvršitelj obrade primjenjuje Opća uredba o zaštiti podataka u skladu s člankom 3. stavkom 2.

20. primjer: Društvo iz SAD-a izradilo je aplikaciju za praćenje zdravlja i načina života koja korisnicima omogućuje da društvu iz SAD-a šalju podatke o osobnim pokazateljima stanja organizma (vrijeme spavanja, težina, krvni tlak, otkucaji srca itd.). U aplikaciji se potom korisnicima svakodnevno nude savjeti o prehrani i preporuke o tjelesnim aktivnostima. Obradu obavlja voditelj obrade podataka iz SAD-a. Aplikacija je dostupna pojedincima u Uniji i ondje se upotrebljava. Za potrebe pohrane podataka društvo iz SAD-a koristi se izvršiteljem obrade koji ima poslovni nastan u SAD-u (pružatelj računalnih usluga u oblaku).

S obzirom na to da društvo iz SAD-a prati ponašanje pojedinaca u EU-u, njegova „ciljana skupina” u upravljanju aplikacijom za praćenje zdravlja i načina života pojedinci su u EU-u, a obrada osobnih podataka koju obavlja to društvo obuhvaćena je područjem primjene Opće uredbe o zaštiti podataka u skladu s člankom 3. stavkom 2.

Pri obavljanju obrade prema uputama i u ime društva iz SAD-a, pružatelj računalnih usluga u oblaku / izvršitelj obrade obavlja aktivnost obrade koja je „povezana s” ciljanjem pojedinaca u EU-u koje provodi voditelj obrade. Ta je aktivnost obrade koju obavlja izvršitelj obrade u ime svojeg voditelja obrade obuhvaćena područjem primjene Opće uredbe o zaštiti podataka u skladu s člankom 3. stavkom 2.

21. primjer: Tursko društvo nudi paket-aranžmane za kulturna putovanja na području Bliskog istoka, s turističkim vodičima koji govore engleski, francuski i španjolski jezik. Paket-aranžmani posebno se oglašavaju i nude na internetskim stranicama dostupnima na tim trima jezicima, a rezervacija i plaćanje putem interneta mogu se izvršiti u eurima i britanskim funtama. Za marketinške potrebe i potrebe istraživanja poslovnih mogućnosti, društvo traži od izvršitelja obrade podataka, odnosno pozivnog centra, s poslovnim nastanom u Tunisu da stupi u kontakt s bivšim klijentima u Irskoj, Francuskoj, Belgiji i Španjolskoj kako bi od njih dobio informacije o njihovim prethodnim putovanjima te ih obavijestio o novim ponudama i odredištima.

Voditelj obrade podataka „cilja” pojedince u EU-u tako što im nudi svoje usluge pa će obrada koju obavlja biti obuhvaćena područjem primjene članka 3. stavka 2.

Aktivnosti obrade koje obavlja tuniski izvršitelj obrade, koji pojedincima u EU-u oglašava usluge voditelja obrade, također su povezane s uslugama koje nudi voditelj obrade i stoga su obuhvaćene područjem primjene članka 3. stavka 2. Nadalje, u tom konkretnom slučaju tuniski izvršitelj obrade aktivno sudjeluje u aktivnostima obrade povezanim s ispunjavanjem kriterija ciljanih pojedinaca, tako što nudi usluge u ime i prema uputama turskog voditelja obrade.

e) Odnos s drugim odredbama Opće uredbe o zaštiti podataka i drugim zakonodavstvom

EDPB će dodatno ocijeniti i međudjelovanje primjene teritorijalnog područja primjene Opće uredbe o zaštiti podataka u skladu s člankom 3. i odredbi o međunarodnim prijenosima podataka u skladu s poglavljem V. O tome će prema potrebi biti objavljene dodatne smjernice.

Voditelji obrade ili izvršitelji obrade koji nemaju poslovni nastan u EU-u morat će postupati u skladu sa svojim nacionalnim pravom treće zemlje u pogledu obrade osobnih podataka. Međutim, ako je takva obrada povezana s ciljanjem pojedinaca u Uniji u skladu s člankom 3. stavkom 2., voditelj obrade će, osim što će se na njega primjenjivati nacionalno pravo njegove zemlje, morati postupati u skladu s Općom uredbom o zaštiti podataka. To će se pravilo primjenjivati neovisno o tome obavlja li se obrada u skladu s pravnom obvezom u trećoj zemlji ili o njoj jednostavno odlučuje voditelj obrade.

3 OBRADA NA MJESTU NA KOJEM SE PRIMJENJUJE PRAVO DRŽAVE ČLANICE NA TEMELJU MEĐUNARODNOG JAVNOG PRAVA

Člankom 3. stavkom 3. predviđa se da se „[o]va [...] Uredba primjenjuje na obradu osobnih podataka koju obavlja voditelj obrade koji nema poslovni nastan u Uniji, već na mjestu gdje se pravo države članice primjenjuje na temelju međunarodnog javnog prava”. Ta je odredba dopunjena u uvodnoj izjavi 25. u kojoj se navodi da, „[k]ada se pravo države članice primjenjuje na temelju međunarodnog javnog prava, ova Uredba trebala bi se primjenjivati i na voditelje obrade koji nemaju poslovni nastan u Uniji, kao na primjer u diplomatskom ili konzularnom predstavništvu države članice”.

EDPB stoga smatra da se Opća uredba o zaštiti podataka primjenjuje na obradu osobnih podataka koja se obavlja u veleposlanstvima i konzulatima država članica EU-a koji se nalaze izvan EU-a jer je takva obrada obuhvaćena područjem primjene Opće uredbe o zaštiti podataka na temelju članka 3. stavka 3. Stoga bi se na diplomatsko ili konzularno predstavništvo određene države članice, koje ima ulogu voditelja obrade ili izvršitelja obrade podataka, primjenjivale sve odgovarajuće odredbe Opće uredbe o zaštiti podataka, među ostalim kad je riječ o pravima ispitanika, općim obvezama povezanim s voditeljem obrade i izvršiteljem obrade te prijenosima osobnih podataka trećim zemljama ili međunarodnim organizacijama.

22. primjer: Nizozemski konzulat u Kingstonu, u Jamajci, otvara postupak elektroničkog podnošenja prijave za zapošljavanje lokalnog osoblja koje će pružati potporu njegovoj upravi.

Iako nizozemski konzulat u Kingstonu, u Jamajci, nema poslovni nastan u Uniji, riječ je o konzularnom predstavništvu zemlje EU-a u kojoj se na temelju međunarodnog javnog prava primjenjuje pravo države članice i stoga se na obradu osobnih podataka koju obavlja taj konzulat primjenjuje Opća uredba o zaštiti podataka, u skladu s člankom 3. stavkom 3.

23. primjer: Njemački brod za kružna putovanja koji plovi međunarodnim vodama obrađuje podatke ukrcanih gostiju radi kreiranja zabavnih sadržaja tijekom kružnog putovanja.

Iako se brod nalazi izvan Unije, u međunarodnim vodama, riječ je o brodu za kružna putovanja registriranom u Njemačkoj, što znači da se na temelju međunarodnog javnog prava na obradu osobnih podataka koju taj brod obavlja primjenjuje Opća uredba o zaštiti podataka, u skladu s člankom 3. stavkom 3.

Premda nije povezana s primjenom članka 3. stavka 3., drukčija situacija nastaje kad, na temelju međunarodnog prava, određeni subjekti, tijela ili organizacije s poslovnim nastanom u Uniji iskorištavaju povlastice i imunitete kao što su oni iz Bečke konvencije o diplomatskim odnosima iz 1961.²⁷, Bečke konvencije o konzularnim odnosima iz 1963. ili sporazuma o sjedištu koje su sklopile međunarodne organizacije i njihove zemlje domaćini u Uniji. S obzirom na to EDPB podsjeća da se primjenom Opće uredbe o zaštiti podataka ne dovode u pitanje odredbe međunarodnog prava, kao što su one kojima se uređuju povlastice i imuniteti diplomatskih misija i konzularnih predstavništva te međunarodnih organizacija izvan EU-a. Istodobno je važno podsjetiti da svaki voditelj obrade ili izvršitelj obrade koji je, kad je riječ o određenoj aktivnosti obrade, obuhvaćen područjem primjene Opće uredbe o zaštiti podataka i koji razmjenjuje osobne podatke s tim subjektima, tijelima i organizacijama mora postupati u skladu s Općom uredbom o zaštiti podataka, među ostalim, ako je primjenjivo, s njezinim pravilima o prijenosima trećim zemljama ili međunarodnim organizacijama.

4 PREDSTAVNIK VODITELJA OBRADE ILI IZVRŠITELJA OBRADE BEZ POSLOVNOG NASTANA U UNIJI

Voditelji obrade ili izvršitelji obrade na koje se primjenjuje Opća uredba o zaštiti podataka u skladu s člankom 3. stavkom 2. dužni su imenovati predstavnika u Uniji. Prema tome, ako voditelj obrade ili izvršitelj obrade koji nema poslovni nastan u Uniji, a na kojeg se primjenjuje Opća uredba o zaštiti podataka, ne imenuje predstavnika u Uniji, to bi se smatralo povredom Uredbe.

Ta odredba nije posve nova s obzirom na to da je Direktivom 95/46/EZ već bila predviđena slična obveza. U skladu s Direktivom ta se odredba odnosila na voditelje obrade koji nemaju poslovni nastan na području Zajednice koji su se, za potrebe obrade osobnih podataka, koristili opremom, neovisno o tome je li automatizirana ili ne, smještenom na području određene države članice. Općom uredbom o zaštiti podataka za svakog se voditelja obrade ili izvršitelja obrade koji je obuhvaćen područjem primjene članka 3. stavka 2. propisuje obveza imenovanja predstavnika u Uniji, osim ako ne ispunjava kriterije za izuzeće u skladu s člankom 27. stavkom 2. Kako bi se olakšala primjena te konkretne odredbe, EDPB smatra da je nužno dati dodatne smjernice o postupku imenovanja, obvezama u pogledu poslovnog nastana i odgovornostima predstavnika u Uniji u skladu s člankom 27.

Treba napomenuti da voditelj obrade ili izvršitelj obrade bez poslovnog nastana u Uniji koji je u pisanom obliku imenovao predstavnika u Uniji, u skladu s člankom 27. Opće uredbe o zaštiti podataka, nije obuhvaćen područjem primjene članka 3. stavka 1., što znači da prisutnost predstavnika u Uniji ne čini „poslovni nastan” voditelja obrade ili izvršitelja obrade na temelju članka 3. stavka 1.

a) Imenovanje predstavnika

U uvodnoj izjavi 80. pojašnjava se: „Voditelj obrade ili izvršitelj obrade trebao bi izričito, pisanim ovlaštenjem imenovati predstavnika da djeluje u njegovo ime s obzirom na obveze voditelja obrade i izvršitelja obrade na temelju ove Uredbe. Imenovanje takvog predstavnika ne utječe na dužnost ili odgovornost voditelja obrade ili izvršitelja obrade na temelju ove Uredbe. Takav bi predstavnik svoje zadaće trebao obavljati u skladu s mandatom dobivenim od voditelja obrade ili izvršitelja obrade, uključujući suradnju s nadležnim nadzornim tijelima u vezi sa svakom radnjom poduzetom za osiguravanje poštovanja ove Uredbe.”

---

²⁷ http://legal.un.org/ilc/texts/instruments/english/conventions/9_1_1961.pdf

Stoga se pisanim ovlaštenjem iz uvodne izjave 80. uređuju odnosi i obveze između predstavnika u Uniji i voditelja obrade ili izvršitelja obrade podataka s poslovnim nastanom izvan Unije, a ovlaštenje pritom ne utječe na dužnost ili odgovornost voditelja obrade ili izvršitelja obrade. Predstavnik u Uniji može biti fizička ili pravna osoba s poslovnim nastanom u Uniji koja može predstavljati voditelja obrade ili izvršitelja obrade podataka s poslovnim nastanom izvan Unije kad je riječ o njihovim obvezama u skladu s Općom uredbom o zaštiti podataka.

U praksi se dužnost predstavnika u Uniji može vršiti na temelju ugovora o uslugama koji se sklapa s pojedincem ili organizacijom i stoga je može preuzeti niz različitih komercijalnih i nekomercijalnih subjekata kao što su odvjetnička društva, društva za savjetovanje, privatna društva itd., pod uvjetom da takvi subjekti imaju poslovni nastan u Uniji. Isto tako, jedan predstavnik može djelovati u ime više voditelja obrade i izvršitelja obrade iz treće zemlje.

Kad dužnost predstavnika preuzima određeno društvo ili neka druga vrsta organizacije, preporučuje se da se kao glavna osoba za kontakt i osoba „zadužena” za svakog voditelja obrade ili izvršitelja obrade kojeg se predstavlja imenuje jedan pojedinac. Općenito bi bilo korisno i navesti te točke u ugovoru o uslugama.

U skladu s Općom uredbom o zaštiti podataka EDPB potvrđuje da, kad je više aktivnosti obrade koje obavlja voditelj obrade ili izvršitelj obrade obuhvaćeno područjem primjene članka 3. stavka 2. Opće uredbe o zaštiti podataka (a ne primjenjuje se nijedna iznimka iz članka 27. stavka 2. te uredbe), od tog se voditelja obrade ili izvršitelja obrade ne očekuje da imenuje više predstavnika za svaku zasebnu aktivnost obrade koja je obuhvaćena područjem primjene članka 3. stavka 2. EDPB smatra da dužnost predstavnika u Uniji nije sukladna s ulogom vanjskog službenika za zaštitu podataka koji bi imao poslovni nastan u Uniji. Člankom 38. stavkom 3. utvrđuju se određena temeljna jamstva za to da će službenici za zaštitu podataka svoje zadaće moći izvršavati s dovoljnim stupnjem autonomije u okviru svoje organizacije. Konkretno, voditelji obrade ili izvršitelji obrade dužni su osigurati da službenik za zaštitu podataka „*ne prima nikakve upute u pogledu izvršenja [svojih] zadaća*”. U uvodnoj izjavi 97. dodaje se da bi službenici za zaštitu podataka, „*bez obzira jesu li zaposlenici voditelja obrade, trebali bi moći obavljati svoje dužnosti i zadaće na neovisan način*”²⁸. Čini se da taj zahtjev u pogledu dovoljnog stupnja autonomije i neovisnosti službenika za zaštitu podataka nije sukladan s dužnosti predstavnika u Uniji. Naime, predstavnik podliježe ovlaštenju voditelja obrade ili izvršitelja obrade te će djelovati u njegovo ime i prema njegovim izravnim uputama²⁹. Predstavnik ovlašćuje voditelj obrade ili izvršitelj obrade kojeg taj predstavnik predstavlja i stoga pri izvršavanju svoje zadaće djeluje u njegovo ime, a takva uloga ne može biti sukladna s izvršavanjem dužnosti i zadaća službenika za zaštitu podataka na neovisan način.

Nadalje, kako bi dopunio svoje tumačenje, EDPB podsjeća na stajalište koje je već zauzela Radna skupina iz članka 29. kada je naglasila da „*sukob interesa može nastati, na primjer, ako se od vanjskog službenika za zaštitu podataka zatraži da pred sudovima predstavlja voditelja obrade ili izvršitelja obrade u slučajevima koji uključuju pitanja zaštite podataka*”³⁰.

---

²⁸ Smjernice Radne skupine iz članka 29. o službenicima za zaštitu podataka, WP 243 rev.01, koje je potvrdio EDPB.

²⁹ Vanjski službenik za zaštitu podataka koji isto tako djeluje kao predstavnik u Uniji ne bi se, na primjer, mogao naći u situaciji u kojoj se od njega, kao predstavnika, traži da određenog ispitanika obavijesti o odluci ili mjeri koju je donio voditelj obrade ili izvršitelj obrade, a za koju je on, kao službenik za zaštitu podataka, ocijenio da nije u skladu s odredbama Opće uredbe o zaštiti podataka i savjetovao da se ne donese.

³⁰ Smjernice Radne skupine iz članka 29. o službenicima za zaštitu podataka, WP 243 rev.01, koje je potvrdio EDPB.

Slično tomu, s obzirom na mogući sukob obveza i interesa u predmetima koji se odnose na postupak izvršenja, EDPB smatra da dužnost predstavnika voditelja obrade podataka u Uniji nije sukladna s ulogom izvršitelja obrade podataka za istog voditelja obrade podataka, posebno kad je riječ o sukladnosti s njihovim odgovornostima i usklađenosti.

Iako se Općom uredbom o zaštiti podataka za voditelja obrade podataka ili samog predstavnika ne propisuje obveza da obavijeste nadzorno tijelo o imenovanju predstavnika, EDPB podsjeća da su, u skladu s člankom 13. stavkom 1. točkom (a) i člankom 14. stavkom 1. točkom (a), voditelji obrade u okviru svojih obveza u pogledu pružanja informacija dužni ispitanicima dostaviti informaciju o identitetu svojeg predstavnika u Uniji. Ta se informacija, na primjer, navodi u [obavijesti o zaštiti privatnosti i] početnim informacijama koje se ispitanicima dostavljaju u trenutku prikupljanja podataka. Voditelj obrade koji nema poslovni nastan u Uniji, ali je obuhvaćen područjem primjene članka 3. stavka 2., koji ispitanike u Uniji ne obavijesti o identitetu svojeg predstavnika povrijedio bi svoje obveze u pogledu transparentnosti u skladu s Općom uredbom o zaštiti podataka. Nadalje, takve bi informacije nadzornim tijelima trebale biti lako dostupne kako bi se olakšala uspostava kontaktne točke za potrebe suradnje.

24. primjer: Na internetskim stranicama iz 12. primjera, čije se sjedište nalazi u Turskoj i kojima se upravlja iz te zemlje, nude se usluge izrade, uređivanja, tiskanja i dostave personaliziranih obiteljskih fotoalbuma. Internetske stranice dostupne su na engleskom, francuskom, nizozemskom i njemačkom jeziku, a plaćanja se mogu izvršiti u eurima ili u funtama sterlinga. Na tim je internetskim stranicama navedeno da se fotoalbumi mogu isporučiti isključivo poštom u Francusku, zemlje Beneluksa i Njemačku. Budući da se na te internetske stranice primjenjuje Opća uredba o zaštiti podataka, u skladu s člankom 3. stavkom 2. točkom (a), voditelj obrade podataka mora imenovati predstavnika u Uniji.

Predstavnik mora imati poslovni nastan u jednoj od država članica u kojima je dostupna ta usluga, odnosno u konkretnom slučaju u Francuskoj, Belgiji, Nizozemskoj, Luksemburgu ili Njemačkoj. Ime i podatci za kontakt voditelja obrade podataka i njegova predstavnika u Uniji moraju se uvrstiti u informacije koje ispitanicima postaju dostupne na internetu nakon što počnu upotrebljavati uslugu i izrađivati svoj fotoalbum. Ti podatci moraju biti navedeni i u općoj obavijesti o zaštiti privatnosti na tim internetskim stranicama.

b) Izuzeća od obveze imenovanja³¹

Iako primjena članka 3. stavka 2. podrazumijeva primjenu obveze imenovanja predstavnika u Uniji za voditelje obrade ili izvršitelje obrade s poslovnim nastanom izvan Unije, člankom 27. stavkom 2. predviđa se odstupanje od obveznog imenovanja predstavnika u Uniji u dvama zasebnim slučajevima:

- J) Riječ je o obradi koja je „povremena, ne uključuje u velikoj mjeri obradu posebnih kategorija podataka iz članka 9. stavka 1. ili obradu osobnih podataka u vezi s kaznenim osudama i kažnjivim djelima iz članka 10.” i za takvu obradu „nije vjerojatno da će prouzročiti rizik za prava i slobode pojedinaca uzimajući u obzir prirodu, kontekst, opseg i svrhe obrade”.

U skladu sa stajalištima koja je prethodno zauzela Radna skupina iz članka 29., EDPB smatra da se aktivnost obrade može smatrati „povremenom” samo ako se ne obavlja redovito i ako se odvija izvan uobičajenog tijeka poslovanja ili aktivnosti voditelja obrade ili izvršitelja obrade³².

³¹ Dio kriterija i tumačenja iz smjernica G29 WP243 rev.01 (službenici za zaštitu podataka), koje je potvrdio EDPB, mogu se upotrebljavati kao temelj za izuzeća od obveze imenovanja.

³² Dokument o stajalištu Radne skupine iz članka 29. o odstupanjima od obveze vođenja evidencije aktivnosti obrade u skladu s člankom 30. stavkom 5.

Nadalje, iako se u Općoj uredbi o zaštiti podataka ne definira što se smatra opsežnom obradom, Radna skupina iz članka 29. već je u svojim smjernicama WP 243 o službenicima za zaštitu podataka predložila da se pri utvrđivanju toga provodi li se opsežna obrada razmotre posebno sljedeći čimbenici: broj predmetnih ispitanika, odnosno njihov konkretan broj ili njihov udio u relevantnom stanovništvu, obujam podataka i/ili opseg različitih podatkovnih stavki koje se obrađuju, trajanje ili trajnost aktivnosti obrade podataka i zemljopisni razmjor aktivnosti obrade³³.

Konačno, EDPB ističe da se izuzeće od obveze imenovanja u skladu s člankom 27. odnosi na obradu za koju „nije vjerojatno da će prouzročiti rizik za prava i slobode pojedinaca”³⁴, čime se izuzeće ne ograničava na obradu za koju nije vjerojatno da će prouzročiti veliki rizik za prava i slobode pojedinaca. U skladu s uvodnom izjavom 75., pri procjeni rizika za prava i slobodu ispitanika trebalo bi razmotriti i vjerojatnost i ozbiljnost rizika.

ili

) Riječ je o obradi koju obavlja „tijelo javne vlasti ili javno tijelo”.

Nadzorna tijela trebat će konkretno i za svaki pojedini slučaj ocijeniti može li se „tijelo javne vlasti ili javno tijelo” smatrati subjektom s poslovnim nastanom izvan Unije³⁵. EDPB napominje da bi, s obzirom na prirodu njegovih zadaća i misija, broj slučajeva u kojima bi tijelo javne vlasti ili javno tijelo iz treće zemlje nudilo robu ili usluge ispitanicima u Uniji ili pratilo njihovo ponašanje na području Unije vjerojatno bio ograničen.

c) Poslovni nastan u jednoj od država članica u kojoj se nalaze ispitanici čiji se osobni podatci obrađuju

Člankom 27. stavkom 3. predviđa se da „[p]redstavnik mora imati poslovni nastan u jednoj od država članica u kojoj se nalaze ispitanici čiji se osobni podatci obrađuju u vezi s robom ili uslugama koje im se nude ili čije se ponašanje prati”. Kad se velik dio ispitanika čiji se osobni podatci obrađuju nalazi u određenoj državi članici, EDPB kao primjer dobre prakse preporučuje da predstavnik ima poslovni nastan u toj državi članici. Međutim, predstavnik mora i dalje biti lako dostupan ispitanicima u državama članicama u kojima nema poslovni nastan i u kojima se nude usluge ili roba ili u kojima se prati njihovo ponašanje.

EDPB potvrđuje da je kriterij za poslovni nastan predstavnika u Uniji lokacija ispitanika čiji se osobni podatci obrađuju. Mjesto obrade, čak i kad je obavlja izvršitelj obrade koji ima poslovni nastan u drugoj državi članici, u ovom slučaju nije bitan čimbenik za utvrđivanje lokacije poslovnog nastana predstavnika.

25. primjer: Indijsko farmaceutsko društvo bez poslovne prisutnosti ili poslovnog nastana u Uniji, na koje se primjenjuje Opća uredba o zaštiti podataka u skladu s člankom 3. stavkom 2., naručitelj je kliničkih ispitivanja koja provode ispitivači (bolnice) u Belgiji, Luksemburgu i Nizozemskoj. Većina pacijenata koja sudjeluje u kliničkim ispitivanjima nalazi se u Belgiji.

³³ Smjernice Radne skupine iz članka 29. o službenicima za zaštitu podataka, donesene 13. prosinca 2016., posljednji put revidirane 5. travnja 2017., WP 243 rev.01, koje je potvrdio EDPB.

³⁴ Članak 27. stavak 2. točka (a) Opće uredbe o zaštiti podataka.

³⁵ U Općoj uredbi o zaštiti podataka ne definira se što se smatra „tijelom javne vlasti ili javnim tijelom”. EDPB smatra da bi se taj pojam trebao utvrditi u okviru nacionalnog prava. Prema tome, javna tijela i tijela javne vlasti čine nacionalna, regionalna i lokalna tijela, no tim je pojmom, u skladu s mjerodavnim nacionalnim pravima, obično obuhvaćen i niz različitih tijela koja se uređuju javnim pravom.

Kao voditelj obrade podataka, indijsko farmaceutsko društvo imenuje predstavnika u Uniji s poslovnim nastanom u jednoj od triju država članica u kojima pacijenti kao ispitanici sudjeluju u kliničkom ispitivanju (Belgija, Luksemburg ili Nizozemska). Budući da većina pacijenata ima boravište u Belgiji, preporučuje se da predstavnik ima poslovni nastan u Belgiji. U tom bi slučaju predstavnik u Belgiji ipak trebao biti lako dostupan ispitanicima i nadzornim tijelima u Nizozemskoj i Luksemburgu.

U takvom konkretnom slučaju, predstavnik u Uniji mogao bi biti zakonito imenovani zastupnik naručitelja ispitivanja u Uniji, u skladu s člankom 74. Uredbe (EU) 536/2014 o kliničkim ispitivanjima, pod uvjetom da ne djeluje kao izvršitelj obrade podataka u ime naručitelja kliničkog ispitivanja, koji ima poslovni nastan u jednoj od tih triju država članica, i da su obje dužnosti uređene odgovarajućim pravnim okvirom te se izvršavaju u skladu s njim.

d) Obveze i odgovornosti predstavnika

Predstavnik u Uniji djeluje u ime voditelja obrade ili izvršitelja obrade kojeg predstavlja vodeći računa o obvezama voditelja obrade ili izvršitelja obrade u skladu s Općom uredbom o zaštiti podataka. To posebno podrazumijeva obveze povezane s ostvarivanjem prava ispitanika i u tom se pogledu, kako je već navedeno, ispitanicima moraju dostaviti podatci o identitetu i podatci za kontakt predstavnika u skladu s člancima 13. i 14. Iako sam po sebi nije odgovoran za poštovanje prava ispitanika, predstavnik mora olakšati komunikaciju između ispitanika i voditelja obrade ili izvršitelja obrade kojeg predstavlja, kako bi se osiguralo da se prava ispitanika zaista ostvaruju.

U skladu s člankom 30. predstavnik voditelja obrade ili izvršitelja obrade dužan je konkretno voditi evidenciju aktivnosti obrade za koje je odgovoran voditelj obrade ili izvršitelj obrade. EDPB smatra da, premda je obveza vođenja evidencije propisana i za voditelja ili izvršitelja obrade i za predstavnika, voditelj obrade ili izvršitelj obrade bez poslovnog nastana u Uniji odgovoran je za glavni sadržaj i ažuriranje evidencije te je svojem predstavniku istodobno dužan dostavljati sve točne i ažurirane informacije kako bi predstavnik tu evidenciju mogao održavati i staviti na raspolaganje u svakom trenutku. U isto vrijeme, predstavnik je dužan osigurati da te informacije može pružiti u skladu s člankom 27., npr. kad mu se obrati nadzorno tijelo u skladu s člankom 27. stavkom 4.

Kao što je pojašnjeno u uvodnoj izjavi 80., predstavnik bi svoje zadaće trebao obavljati u skladu s ovlaštenjem dobivenim od voditelja obrade ili izvršitelja obrade, uključujući suradnju s nadležnim nadzornim tijelima u pogledu svake radnje poduzete kako bi se osigurala usklađenost s Uredbom. To u praksi znači da bi se nadzorno tijelo predstavniku obraćalo u vezi sa svim pitanjima koja se odnose na obveze u pogledu usklađenosti voditelja obrade ili izvršitelja obrade s poslovnim nastanom izvan Unije, a predstavnik je dužan olakšati razmjenu informacija i postupovnu razmjenu između nadzornog tijela koje je podnijelo zahtjev i voditelja obrade ili izvršitelja obrade s poslovnim nastanom izvan Unije.

Stoga predstavnik u Uniji, prema potrebi uz pomoć tima, mora moći učinkovito komunicirati s predmetnim ispitanicima i surađivati s predmetnim nadzornim tijelima. To znači da bi se ta komunikacija u načelu trebala odvijati na jeziku ili jezicima koje upotrebljavaju predmetna nadzorna tijela i predmetni ispitanici ili da predstavnik, ako to dovede do nerazmjernog napora, mora upotrijebiti druga sredstva i tehnike kako bi osigurao djelotvornu komunikaciju. Dostupnost predstavnika stoga je ključna da bi se osiguralo da ispitanici i nadzorna tijela mogu lako uspostaviti kontakt s voditeljem obrade ili izvršiteljem obrade iz treće zemlje. U skladu s uvodnom izjavom 80. i člankom 27. stavkom 5. imenovanje predstavnika u Uniji ne utječe na dužnost i odgovornost voditelja obrade ili izvršitelja obrade u skladu s Općom uredbom o zaštiti podataka niti na sudske postupke koji bi mogli biti pokrenuti protiv samog voditelja obrade ili izvršitelja obrade. Općom uredbom o zaštiti podataka ne utvrđuje se zamjenska odgovornost predstavnika, koju on preuzima umjesto voditelja obrade ili izvršitelja obrade kojeg predstavlja u Uniji.

Međutim, trebalo bi istaknuti da je koncept predstavnika uveden upravo kako bi se olakšala suradnja s voditeljima obrade ili izvršiteljima obrade koji su obuhvaćeni područjem primjene članka 3. stavka 2. Opće uredbe o zaštiti podataka i kako bi se osigurala djelotvorna primjena te uredbe na njih. Kako bi se to ostvarilo, namjera je bila omogućiti nadzornim tijelima da pokrenu postupak izvršenja putem predstavnika kojeg su imenovali voditelji obrade ili izvršitelji obrade bez poslovnog nastana u Uniji. To uključuje mogućnost nadzornih tijela da korektivne mjere ili upravne novčane kazne i sankcije izrečene voditelju obrade ili izvršitelju obrade bez poslovnog nastana u Uniji upute predstavniku, u skladu s člankom 58. stavkom 2. i člankom 83. Opće uredbe o zaštiti podataka. Međutim, mogućnost pripisivanja izravne odgovornosti predstavniku ograničena je na njegove izravne obveze iz članka 30. i članka 58. stavka 1. Opće uredbe o zaštiti podataka.

Nadalje, EDPB ističe da se člankom 50. Opće uredbe o zaštiti podataka ponajprije nastoji olakšati provedba zakonodavstva koje se odnosi na treće zemlje i međunarodne organizacije te da se u tom pogledu trenutačno razmatra izrada dodatnih mehanizama međunarodne suradnje.